

תלמוד תורה "יטב לב" דרבינו יואל

מסאטמאר

נתיסדה ע"י כ"ק מרן רביה"ק בעל דברי יואל זי"ע
בהמשכת כ"ק מרן רביה"ק בעל בדרך משה זי"ע - בגשיאות כ"ק מרן רבינו שליט"א
בעיה"ק ירושלים תובב"א

בעזהש"ת

יום כיפור

די עבודה פונעם כהן גדול
יונה הנביא אין די בויך פונעם פיש

כתה ג'

המלמד: הר"ר יואל יאקאב הי"ו

© כל הזכויות שמורות

די הייליגע עבודה פונעם כהן גדול

אין יום הכפורים

זיבן טעג פאר יום כפור האט מען אפגעשיידט דעם כהן גדול

זיבן טעג פאר יום כפור האט מען אפגעשיידט דעם כהן גדול פון זיין שטוב, צום הייליגן בית המקדש אין דעם לשכת פרהדרין, וואס איז געווען געבויעט נעבן די עזרה, וואס דאס האט נישט געהאט די הייליגקייט פון די עזרה כדי דער כהן זאל דארט מעגן שלאפן.

דאס אפשיידונג איז געווען כדי דער כהן גדול זאל זיך הייליגן און קענען אריינגיין אין מחנה שכינה, ער זאל האבן די מעגליכקייט צו אריינטראכטן די גרויסע עבודה וואס ער אליין גייט מאכן אין דעם הייליגסטן טאג פונעם יאר.

זיבן טעג פאר יום כפור האט מען צוגעגרייט אין שטוב פונעם כהן גדול זילבערנע שטוהלן פארן אב בית דין, פארן נשיא, און פאר דעם סגן כהן גדול און פאר דעם קעניג, אויסער דעם האט מען צוגעגרייט זיבעציג זילבערנע שטוהלן פאר די זיבעציג סנהדרין.

ווען אלע זענען שוין געווען פארזאמלט האט זיך
אויפגעשטעלט דער עלטסטער פון די כהנים און ער האט
אנגעהויבן צו רעדן מיטן כהן מיט די ווערטער:

”זאלסט געדענקען פארוועמען דו שטייסט, ווען דו גייסט
אריין אין קדש הקדשים, און אויב דו וועסט פארלירן די
ריכטיגע פונה וועסטו חלילה גלייך שטארבן, און עס וועט
פארלוירן ווערן די פארגעבונג פאר די אידישע קינדער, די
אויגן פון אלע אידן זענען געווענדעט אין דיר. זיך נאך זיינע
וועגן צו דו האסט עפעס א זינד.”

דער כהן גדול האט מיט גרויס געוויין געענטפערט און
ערקלערט זיינע רייד: אז ער טוהט תשובה אויף אלעס וואס
קוקט אויס אין זיינע אויגן ווי א זינד, דער כהן גדול האט
באשוואירן די כהנים אין נאמען פונעם הייליגן באשעפער אז
אויב ווייסט איינער אויפן אנדערן עפעס א זינד מוז ער דאס
אויסזאגן כדי יענער זאל נאך האבן צייט צו תשובה טוהן.

נאכדעם האט דער קעניג געהאלטן א קורצע דרשה, און
דערמאנט פארן כהן די הייליגע עבודה וואס ליגט אויף אים,
און ער האט אים צוגעזאגט אז ער וועט אים מכבד זיין, ווען
ער וועט זוכה זיין צו ארויסקומען נאך די הייליגע עבודה.

מען באגלייט דעם כהן גדול

נאכדעם האט מען מיט א הויך קול אויסגערופן אז מען
גייט באגלייטן דעם כהן, די ערשטע זענען געגאנגען אלע
וואס האבן געהערט צו די קעניגליכע משפחה, נאכדעם זענען
געגאנגען די לויים, די לויים זענען געווען צוזאמען זעקס און

דרייסיג טויזנט, זייערע אלע סגנים זענען געגאנגען אנגעטוהן מיט זיידענע העל בלויזע העמדער.

נאכדעם זענען געגאנגען פיר און צוואנציג טויזנט כהנים מיט ווייסע זיידענע העמדער, נאכדעם זענען געגאנגען די זינגערס מוזיקאנטן, שפילערס פון די לויים, נאך זיי זענען געגאנגען די וואס האבן געבלאזן מיט די שופרות, נאך זיי זענען געגאנגען די טויערן היטערס, נאך זיי די וועלכע האבן געמאכט די קטרת, נאך זיי די וועלכע האבן געמאכט די פרכת, נאך זיי די מענטשן וואס האבן געטראגן די בענקלעך, נאך זיי די זיבעציג דיינים.

נאכדעם זענען געגאנגען הונדערט כהנים מיט זילבערנע שטעקענעס אין די הענט כדי צו מאכן פלאץ אויפן וועג, און נאך זיי זענען געגאנגען די עלטסטע פון די כהנים וועלכע זענען געגאנגען צוויי צוויי, און נאך די אלע מענטשן איז געגאנגען דער כהן גדול.

יעדע פלאץ ווי דער כהן גדול איז דורך געגאנגען זענען געשטאנען אין עק גאס גרויסע ראשי ישיבה און האבן אויסגערופן "ברוך הבא גרויסער כהן גדול! זאל זיין דיין קומען צו פרידן, בעט דעם בורא ער זאל אונז געבן דאס לעבן, מיר זאלן זיך קענען באשעפטיגן אין זיין תורה".

און ווען זיי זענען אנגעקומען צו די אריינגאנג פון הר הבית האבן זיי דארט מתפלל געווען אויף מלכות בית דוד, און נאכדעם אויף די כהנים, און אויפן בית המקדש, אויף דעם האבן אלע פארזאמלטע געענטפערט אמן.

און מיט די באגלייטונג פון צוויי אלטע כהנים איז ער אריינגעגאנגען אין דער לשכת פרהדרין און ער האט זיך אפגעשייד מיט געוויין.

דאס אלעס איז געווען ג' תשרי צום גדליה.

מען גרייט צו א סגן פארן כהן גדול

אויף האט מען אין די זיבן טעג אנגעגרייט א אנדער כהן וואס איז געווען דער "סגן כהן גדול" אז ער זאל זיין גרייט אויב חלילה דער כהן גדול ווערט טמא און ער וועט נישט קענען אריינגיין דינען די עבודה אין קדש הקדשים, זאל ער זיין גרייט צו איבער נעמען די עבודה.

דער סגן כהן גדול האט מען נישט אפגעשייד צו דעם זעלבן לשכה ווי דער כהן גדול איז געווען, נאר מען האט אים געזאגט אז ער זאל זיך רייניגן דעם דריטן טאג און דעם זיבעטן טאג, אויף האט מען פאר אים גענייט אין די זיבעטן טאג גאלדענע בגדי כהנה אז דאס זאל זיין פונקטליך לויט זיין מאס.

דאס שפריצן אויפן כהן גדול

אין דעם דריטן טאג און אין דעם זיבעטן טאג וואס מען האט אים אפגעשייד, האט א מענטש וואס איז געווען טהור געשפריצט אויפן כהן גדול פון דעם "אפר הפרה" נאכדעם וואס מען האט דאס איינגעטינקען אין "מי חטאת".

מען לערנט מיטן כהן גדול

יעדן טאג פון די זיבן טעג, זענען אריבער געקומען צום כהן צוויי גרויסע תלמידי חכמים פון די סנהדרין, און זיי האבן געלערנט מיט אים די עבודה פון יום כפור פון פרשת "אחרי" מיט אלע הלכות וואס האבן א שיכות צו די הייליגע עבודה, כדי ער זאל שוין זיין צוגעוואוינט צו די סדר פון די עבודה, און ער זאל גארנישט פארגעסן. נאכדעם וואס זיי האבן געלערנט מיט אים האבן זיי אים געזאגט "זאג איבער מיט דיין מויל אלעס וואס מיר האבן דיר יעצט אויסגעלערנט".

מען פירט אריבער אלע קרבנות פאר'ן כהן גדול

ערב יום כפור אינדערפרי האט מען געשטעלט דעם כהן גדול ביים מזרח זייט פון די עזרה נעבן דער "שער הנקנור" דעמאלטס האט מען אריבער געפירט פארן כהן גדול די אקסן און די ווידער, און די שעף און די אלע קרבנות וואס מען האט אנגעגרייט פאר דעם מארגן'דיגע עבודה, כדי ער זאל זיך באקענען מיט אלע קרבנות וואס ער וועט דארפן מארגן מקריב זיין, און אזוי וועט ער זיך דערמאנען די עבודה פון יעדע בהמה.

ערב יום כפור פארנאכטס

ערב יום כפור פארנאכטס ביי די סעודה פון ערב יום כפור כאטש עס איז א מצוה צו עסן, דאך האט מען שוין נישט

געלאזט דעם כהן גדול עסן אסאך, ווייל ער האט געדארפט בלייבן אויף א גאנצע נאכט, און אסאך עסן ברענגט מען זאל איינשלאפן, און מען האט מורא געהאט אויב חלילה דער כהן גדול וועט איינשלאפן וועט ער נישט קענען טוהן אויף מארגן די עבודה.

די צוויי זקנים פון די סנהדרין וועלכע האבן געלערנט א גאנצע וואך מיט דעם כהן גדול, האבן ערב יום כפור פארנאכטס איבער געגעבן דעם כהן גדול פאר די אלטע כהנים אז זיי זאלן לערנען מיט אים ווי אזוי אריין צו שארן דעם קטרת פון די לעפל אין די גויפנס ווייל דאס איז געווען איינע פון די שווערע עבודות אין בית המקדש, די אלטע כהנים האבן אים ארויפגענומען אין דעם שטוב וואס מען האט גערופן "בית אבטינס" דארט האבן זיי אים דאס אויסגעלערנט, אין די לשכת "בית אבטינס" איז דער כהן גדול געבליבן א גאנצע נאכט פון יום כפור ביז אינדערפרי ווען עס איז געקומען די צייט צו שחט'ן דעם קרבן תמיד.

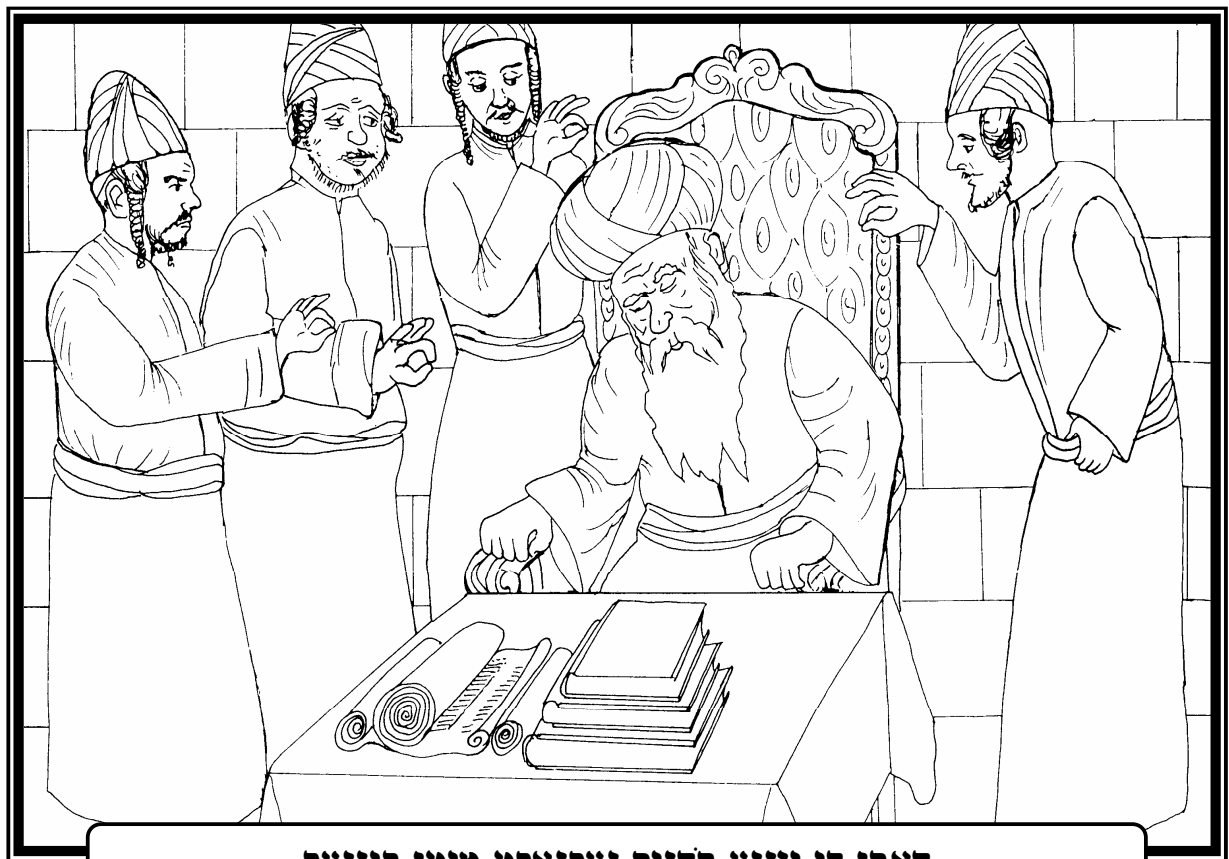
מען באשווערט דעם כהן גדול

די אלטע כהנים האבן באשוואוירן דעם כהן גדול אז ער זאל טוהן די עבודה נאר אזוי ווי מען האט אים געלערנט, זיי האבן אים געזאגט, אונזער הער כהן גדול, "מיר כהנים זענען שלוחים פון די צוויי אלטע פון די סנהדרין וואס זיי האבן דיר פאר אונז איבער געגעבן, מיר באשווערן דיר מיטן נאמען פונעם אויבערשטן וואס ער רוהט אין דעם הויז (אין ביהמ"ק), אז דו זאלסט נישט אנדערש טאן די עבודה ווי מיר האבן דיר

אָנגעזאגט, די גאנצע פֿאלק פֿארלאזט זיך אויף דיר און דורך
דיין עבודה וועט אונז דער הייליגער באשעפער מוחל זיין.

מען באשעפטיגט דעם כהן גדול יום פפור בינאכט

כדי דער כהן גדול זאל נישט טמא ווערן און ער זאל
נישט פסול ווערן צו טוהן די עבודה, האט מען באשעפטיגט
דעם כהן גדול א גאנצע נאכט אז ער זאל נישט איינשלאפן,
די חכמים האבן גע'דרש'נט פאר אים א גאנצע נאכט הלכות,
מען האט אויך געליינט פאר אים פון ספר איוב, עזרא, דברי
הימים, ווייל זיי זענען אינטרעסאנט און ציעהן דאס הארץ פון
דעם מענטש, און ווען דער כהן וועט הערן די אלע זאכן וועט
דאס אים צוריק האלטן פון שלאפן.

האבן די יונגע כהנים געקנאקט מיטן פינגער

אויב די אלע זאכן האט נישט געהאלפן, האבן די יונגע
כהנים געקנאקט מיטן פינגער און אים געבעטן אז ער זאל זיך
אויפשטעלן און אפקילן די פיס אויף די קאלטע שטיינער פון
בית המקדש, אויך האבן זיי עטליכע מאל געזאגט פארן כהן
גדול ער זאל זיי ווייזן א קינץ ווי אזוי ער שטעקט איין זיינע
פינגער אין דער ערד און בייגט זיך אראפ און קישט די ערד
און ער הייבט זיך נאך אויף אן א הילף פון זיין האנט, און
אזוי האט מען אים באשעפטיגט ביז עס איז געווארן טאג.

די חשובע מענטשן פון ירושלים זענען נישט געשלאפן א
גאנצע נאכט, כדי דער כהן זאל הערן א גרויסן גערידער פון
זייער לערנען וועט ער נישט קענען אינשלאפן.

יום הפורים פארטאגס

ווען עס איז אנגעקומען די צייט וואס מען מעג שוין
שחט'ן דעם קרבן תמיד פון אינדערפרי, האט דער אנפירער פון
די עבודה אין בית המקדש געזאגט פאר די כהנים וואס זענען
דארט געשטאנען, גייטס ארויס פון די "לשכת הגזית" און
גייטס ארויף אויף א הויכע פלאץ און קוקט'ס אויף מזרח זייט
אויב די הימל לייכט שוין, אויב עס איז שוין די צייט צו
שחט'ן דעם קרבן תמיד.

אויב זענער האט געענטפערט אז עס טאג'ט שוין, האט
דער וואס איז געשטאנען אונטן געפרעגט, אויב די ליכטיגקייט
קומט שוין ביז חברון, האט דער וואס איז געשטאנען אויבן
געענטפערט: יא עס האט שוין דערגרייכט ביז חברון, דאס

הָאָט עַר גַּעזאַגט כּדִּי צו דערמאָנען די זכּוּת פֿון אונזערע
הייליגע עלטערן וואס ליגן אין חֲבֵרוֹן.

דעמאלטס איז דער כּהן גדול אַראפּגעקומען פֿון דעם
"לשכת בית אבטינס" און ער איז געגאנגען אויף דרום זייט פֿון
די עזרה זיף צו טובל'ן אין א מקוה וואס איז געווען געבויעט
אויפֿן דאך פֿון די עזרה.

דער כּהן גדול טוהט זיך אָן די גאלדענע קליידער

נאכֿן זיף טובל'ן האבן די כּהנים געברענגט פֿארן כּהן גדול
זיינע אכט גאלדענע קליידער וואס ער האט אנגעטאן א גאנץ
יאר ווען ער האט געטוהן די הייליגע עבודה, און ער דאס
דעמאלטס אנגעטוהן.

ער הייליגט זיך די הענט מיט די פֿיס

נאכֿן זיך אנטוהן די קליידער האט ער געהייליגט זיינע
הענט מיט די פֿיס צוזאמען, אזוי ווי די מצוה איז, יום כּפור
האט מען געגאסן די וואסער פֿון א גאלדענעם קריגל, (אנדערש ווי
א גאנץ יאר) אין די צייט ווען דער כּהן גדול האט זיך געהייליגט
זיינע הענט מיט די פֿיס האט ער געלייגט זיין רעכטע האנט
אויף זיין רעכטע פֿיס און זיין לינקע האנט אויף זיין לינקע
פֿיס, און וויבאלד דער כּהן גדול האט געדארפֿט דעמאלטס
שטיין האט ער זיך איינגעבויען און האט געריבן די הענט אויף
די פֿיס, און א צווייטער האט געגאסן דאס וואסער אויף זיינע
הענט מיט די פֿיס.

די קרבן תמיד פון אינדערפרי

נאכדעם וואס דער כהן גדול האט זיך אנגעטאן די אכט גאלדענע קליידער, ווען ס'איז נאך געווען פארטאגס ביים עלות השחר האט מען אים געברענגט א שעפסעלע פאר דעם קרבן תמיד פון אינדערפרי, מען האט דאס געברענגט צום "לשכת הגזית" ווי די סנהדרין האבן דאס באקוקט אויב ס'האט נישט קיין פעלער, נאכדעם האט מען געגעבן וואסער צו טרינקען פאר די שעפסעלע אין א גאלדענעם גלאז, כדי מען זאל גרינג קענען אפשינדן די הויט.

פאר דער כהן גדול האט אנגעהויבן צו שחט'ן דעם קרבן תמיד האט ער געווארט ביז מען האט געעפנט דעם טיר פונעם היכל, און בשעת ווען מען האט געעפנט די טיר האט מען געבלאזן דריי תקיעות, דעמאלטס האט ער אנגעהויבן צו שחט'ן, אבער ער האט נישט געענדיגט דאס גאנצע שחט'ן נאר א אנדער כהן האט דאס צוגעענדיגט.

נאכדעם האט דער כהן גדול גענומען דאס בלוט פון דעם קרבן תמיד, ער האט געלייגט בעקן (א מין סארט שיסל) וואס איז געווען אנגעגרייט פאר אים אונטערן האלדז פונעם קרבן כדי ס'זאל אריין רינען די גאנצע בלוט, נאכדעם האט ער געפירט דאס בלוט צו די "מזבח החיצון" און ער האט געשפריצט דאס בלוט.

נאכדעם איז דער כהן גדול אריין אינעם היכל צו מקטיר זיין דעם "קטרת של שחר" די קטרת פון אינדערפרי, וואס מען האט יעדן טאג מקטיר געווען אויף די גאלדענע מזבח, דאס איז אויסער די קטרת וואס מען האט מקטיר געווען יום כפור אין קדש הקדשים.

בשעת ווען דער כהן גדול האט מקטיר געווען דעם קטרת פון אינדערפרי האט קיינער נישט געטארט זיין אינעם היכל , דער כהן גדול האט געווארט ביז די היכל איז פיל געווארן מיט רויך, נאך וואס ער האט געענדיגט מקטיר זיין דעם קטרת של שחר האט ער זיך געביקט און ער איז ארויס פונעם היכל.

דער כהן גדול גרייט אן די מנורה אינדערפרי

נאכדעם האט דער כהן גדול אנגעגרייט די לעמפלעך פון די מנורה, ער האט ארויסגענומען די אלטע פארברענטע קנויטן, און האט אויסגערייניגט די מנורה פון די איבערגעבליבענע שמן וואס מען האט אנגעצינדן ערב יום כפור, און ער האט אריינגעלייגט נייע קנויטן און נייע שמן אין די מנורה.

ברכת כהנים

נאכן מקריב זיין די אברים פונעם קרבן, האבן די כהנים גע'דוכנ'ט און האבן געבענטשט די אידן, די כהנים זענען געשטאנען אויף די טרעפ, און זיי האבן דארט מתפלל געווען און געבעטן "עס זאל זיין דער ווילן פון דעם באשעפער אז די ברכה וואס דו האסט אונז באפוילן אז מיר זאלן בענטשן די אידן זאל זיין א גאנצע ברכה, עס זאל נישט זיין קיין שום שטרויכלונג פון יעצט ביז אייביג".

נאכן דוכנ'ען האט דער כהן גדול מקריב געווען דעם
"מנחת תמיד" מיט די "מנחת חביתין" נאכדעם וואס מען האט
מקריב געווען דעם מנחת חביתין אינדערפרי, האט מען געגאסן
א פערטל הן וויין אויפן מזבח.

בשעת ווען מען האט איבערגעגעבן דאס וויין פאר דעם כהן
וואס האט דאס געגאסן, זענען צוויי כהנים געשטאנען אויף דעם
טיש ווי מען האט געלייגט די פעטנס, און זיי האבן געהאלטן
צוויי חצוצרות אין זייערע הענט, דער סגן כהן גדול איז
געשטאנען ביים ווינקל פון מזבח, און ער האט געהאלטן א טיכל
אין זיין האנט כדי ער זאל דאס קענען אויפהייבן און ווייזן אז
ווען דער כהן וועט גיסן די וויין, זאלן זיך די לויים גלייך נעמען
זינגען, קדם האט מען געבלאזן א "תקיעה תרועה תקיעה"

ווען דער כהן גדול האט געגאסן, דעמאלטס האט דער סגן
אויפגעהויבן די טיכל און זיי האבן זיך גענומען בלאזן, און
אלע לויים האבן זיך גענומען זינגען, ווען זיי זענען אנגעקומען
צום סוף האט מען נאכאמאל געבלאזן א "תקיעה תרועה
תקיעה" און די גאנצע פאלק האט זיך געבוקט צום הייליגן
באשעפער.

די קרבנות פון מוסף

עס איז דא א מצוה פון מקריב זיין א קרבן מוסף יום
הכפורים, נאכן ענדיגן דעם סדר פון "קרבן תמיד של שחר"
האט דער כהן גדול מקריב געווען די קרבנות פון מוסף, וואס
זענען געווען א קרבן עולה, איין אקס פון אלט צוויי יאר, מיט
זיבן שעף פון איין יאר אלט, מען האט דאס געברענגט אויפן
צפון זייט פון די מזבח, מען האט זיי געגעבן צו טרינקען

וואסער אין גאלדענע בעכער'ס, און מען האט זיי נאכאמאל
איבערגעקוקט אויב זיי האבן נישט קיין פעלער'ס.

דער סדר פון די קרבנות איז געווען אזוי ווי אלע
פריערדיגע קרבנות, דער כהן גדול האט נאר אנגעהויבן צו
שחט'ן די קרבנות און א אנדער כהן האט צו געענדיגט דאס
שחט'ן, נאכדעם האט דער כהן גדול מקטיר געווען די אברים.

מיט דעם האט זיך געענדיגט די עבודה מיט די גאלדענע
קליידער, פאר דער כהן גדול האט זיך גע'טובל'ט דעם צווייטן
מאל.

דער כהן גדול טוט אן די ווייסע קליידער

נאכדעם וואס דער כהן גדול האט געענדיגט צו מקריב
זיין די קרבנות פון מוסף, פאר ער האט אנגעהויבן צו טוהן די
הייליגע ספעציעלע עבודה פון יום הכפורים, האט זיך דער כהן
גדול גע'טובל'ט.

ווען דער כהן גדול איז ארויסגעקומען פון די מקוה, האט
מען אים געברענגט די ספעציעלע פיר ווייסע קליידער וואס
זענען געווען "מכנסים-הויזן" "כתונת-העמד" "מצנפת-הוט"
"אבנט-גארטל" און ער האט דאס אנגעטוהן, נאכדעם האט ער
געהייליגט זיינע הענט מיט די פיס פון א גאלדענעם קריגל
(דער כהן גדול האט נישט געקענט טוהן די הייליגע עבודה פון יום כפור מיט די אכט
גאלדענע קליידער, ווייל די אידן האבן געזינדיגט ביים עגל מיט גאלד, קען מען נישט קומען
מיט די גאלדענע קליידער מכפר זיין אויף די אידישע קינדער).

די ערשטע ודוי

נאכדעם וואס דער כהן גדול האט זיך אנגעטאן די פיר ווייסע קליידער, איז ער קדם געקומען נעבן זיין אקס, (די אקס איז געווען פון די אייגענע געלט פונעם כהן גדול) זיין אקס איז געשטאנען אין צפון זייט פון דעם מזבח החיצון, דער כהן איז געשטאנען מיט זיין רוקן אויף מזרח זייט און זיין פנים אויף מערב זייט, ער איז געשטאנען מיט גרויס ציטער פארן הייליגן באשעפער און געזאגט ודוי, און ער האט אנגעלאנט מיט זיין גאנצן כח זיינע ביידע הענט אויפן קרפן צווישן די הערנער און ער האט זיך אזוי מתודה געווען,

ער האט אנגעלאנט מיט זיין גאנצן כח ביידע הענט אויפן קרפן

דער ערשטער ודוי האט מכפר געווען אויפן כהן גדול אויף די
עברה אויב ער האט נישט געוואוסט אז ער איז טמא געווארן
און ער איז אריינגעגאנגען אין בית המקדש.

די נוסח פון די ודוי איז "אנא השם" איך בעט דיר
באשעפער, "חטאתי עויתי פשעתי" איך האב געזינדיגט און
געטאן עברות און איך בין ווידער-שפעניג, "לפניך" פאר
דיר, "אני ובתי" איך און מיין הויז געזינד, "אנא בשם" איך
בעט דיר באשעפער, "כפר נא" איך בעט דיר פארציי,
"לחטאים" פון די אומווייליגע עברות, "ולעונות" און פאר די
עברות, "ולפשעים" און פאר די עברות מיט די ווידער-
שפעניגקייט, "שחטאתי ושעויתי ופשעתי לפניך" וואס איך
האב געזינדיגט און געטאן עברות און ווידער געשפעניגט
פאר דיר, "אני וביתי" איך אין מיין הויז געזינד, "מכל
חטאותיכם" פון אלע אייערע זינד, "לפני ה'" פארן
אויבערשטן.

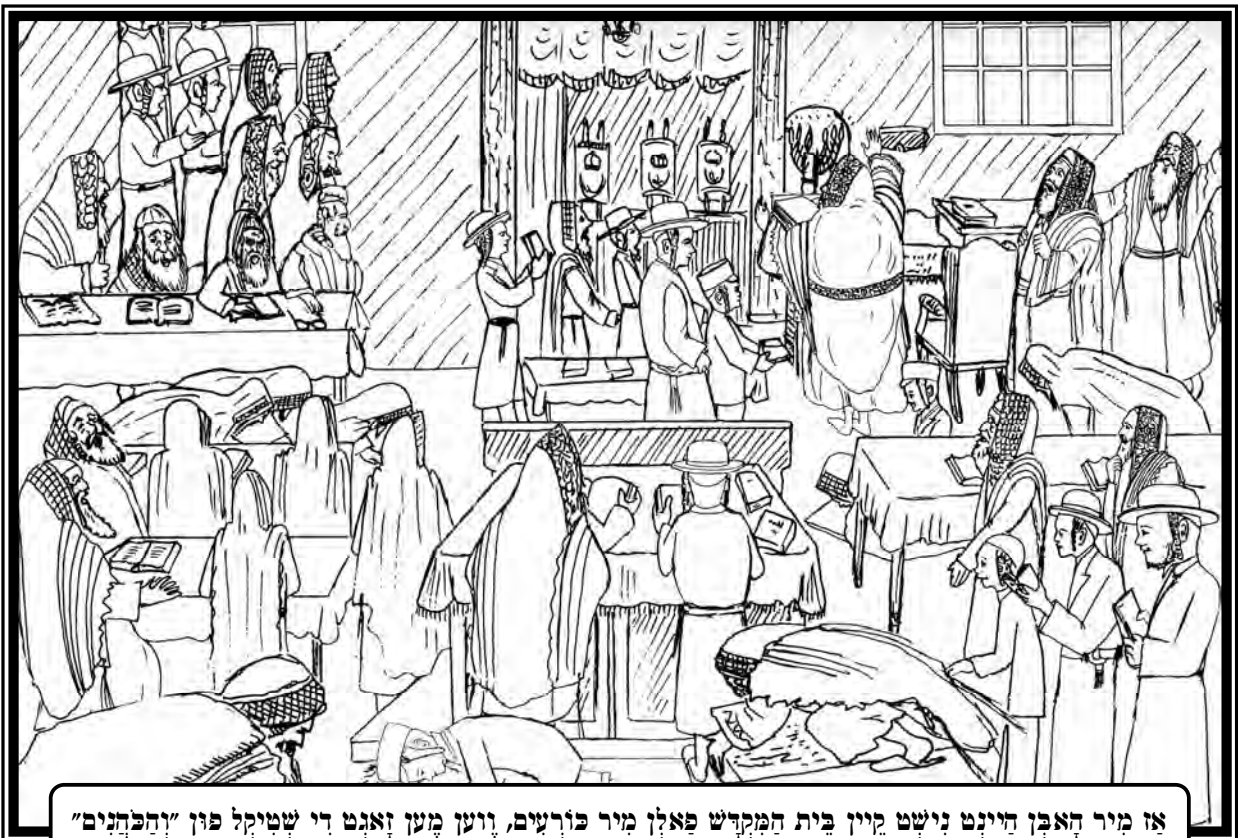
אלע כהנים און די מענטשן וואס זענען געשטאנען אין די
עזרה נאנט צום כהן גדול, ווען זיי האבן געהערט דעם
פארכטיגן נאמען פונעם הייליגן באשעפער ווי עס גייט ארויס
פונעם כהן גדול'ס מויל, האבן זיי זיך געבוקט, און געפאלן
אויף זייער פנים און געזאגט מיט א גרויסן רעש "ברוך שם
כבוד מלכותו לעולם ועד"

דער כהן גדול האט אויסגעצויגן צו זאגן דעם "שם"
ווילאנג די מענטשן זענען געפאלן כורעים און האבן געזאגט
"ברוך שם..." און דעמאלטס האט ער געענדיגט דעם פסוק פון
"כי ביום הזה..."

מען פאלט פורעים

אין בית המקדש ווען דער כהן גדול האט זיך מתודה געווען און ער האט דערמאנט דעם אויפערשטנס נאמען האבן זיך אלע געביקט און געפאלן אויף זייער פנים, קומט אויס אז ביי יעדער ודוי זענען זיי געפאלן דריי מאל, אבער מיר אז מיר האבן היינט ליידער נישט קיין בית המקדש און מיר מאכן נאר א זכר צו דעם וואס איז געווען אין בית המקדש, פאלן מיר נישט קיין דריי מאל ביי יעדער ודוי, נאר ווען דער כהן גדול האט געזאגט די ווארט "תטהרו" דעמאלטס פאלן מיר פורעים, וועגן דעם פאלט מען נישט היינטיגע צייטן "פורעים" נאר ווען מען זאגט די שטיקל פון "והכהנים".

שטייט אין ספרים אז דער מענטש דארף זיך ערוועקן מיט א גרויס געוויין, אין די צייט וואס מען זאגט "והכהנים והעם" אויף דעם וואס עס פעלט יעצט די כבוד פונעם הייליגן באשעפער.

אז מיר האבן היינט נישט קיין בית המקדש פאלן מיר פורעים, ווען מען זאגט די שטיקל פון "והכהנים"

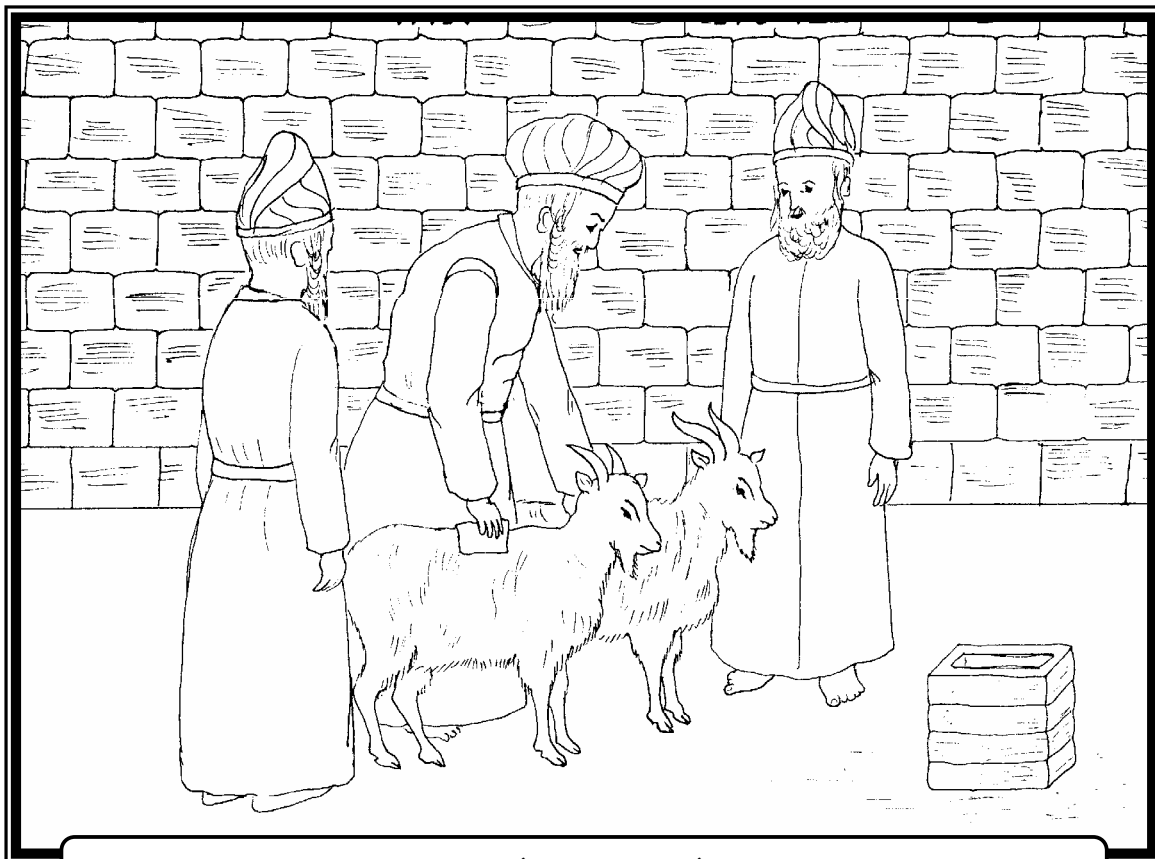
עומדים צפופים-ומשתחיים רוחים

די משנה אין אבות זאגט אז איינע פון די צען נסים וואס איז געווען אין בית המקדש איז געווען, אז ווען די הונדערטער טויזנטער אידן זענען געשטאנען אין בית המקדש, זענען זיי געשטאנען זייער צוזאמגעשטופט אין די לופטן, ווייל עס איז געווען אזוי פיל מענטשן וואס זענען געקומען זעהן די הייליגע עבודה פונעם כהן גדול, אבער בשעת ווען זיי האבן זיך געבוקט איז געווארן אסאך פלאץ און יעדער איינער האט זיך געקענט בוקן.

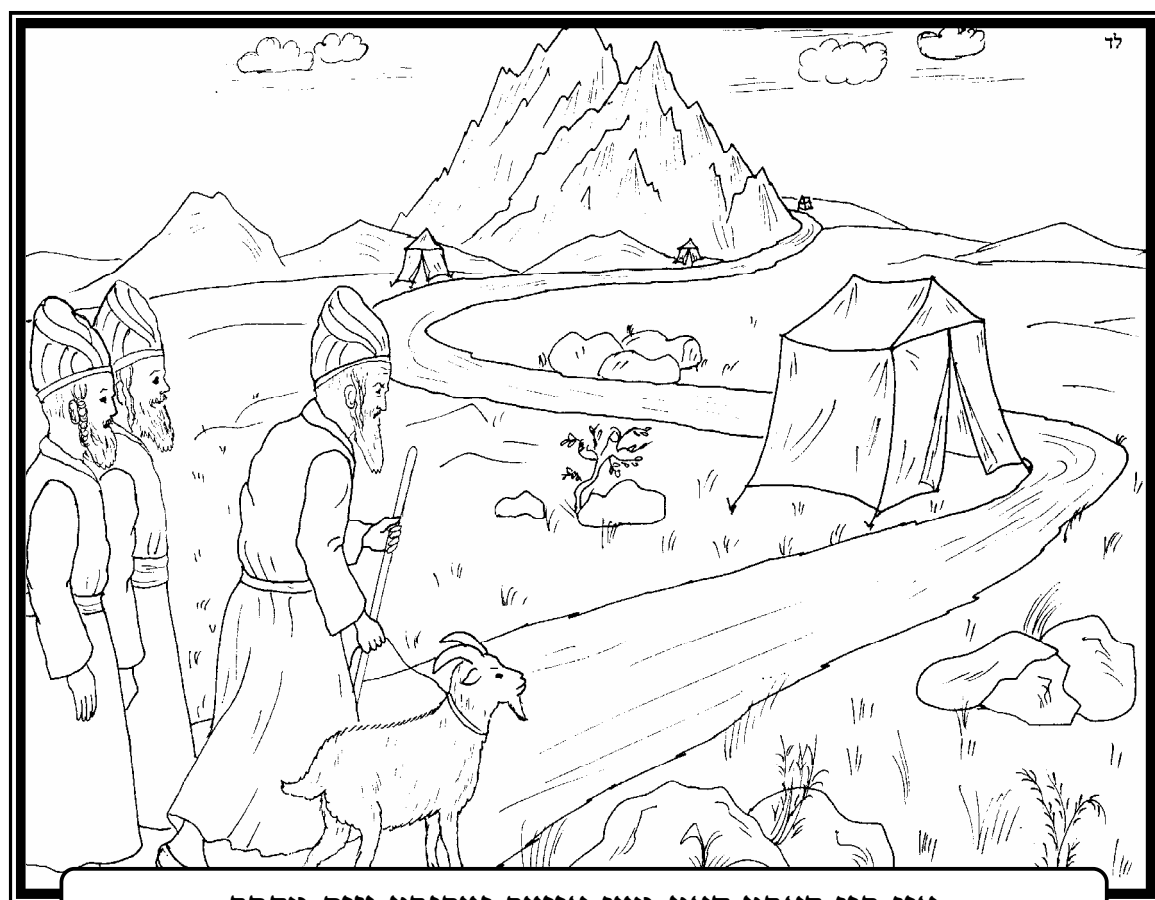
די גורל פון די צוויי ציגן

נאכדעם וואס דער כהן גדול האט געענדיגט זאגן די ערשטע מאל ודוי אויף זיין אקס, איז ער געגאנגען צו מזרח זייט פון די עזרה צום טויער פון מזרח זייט ווייט אוועק פונעם מזבח, כדי דארט צו מקים זיין די מצוה פון דעם גורל, דער סגן כהן גדול, און דער הויפט פון די גרופע כהנים וועלכע געהערן יענעם טאג אין בית המקדש זענען געשטאנען ביי די לינקע זייט.

דארט ביים טויער אין מזרח פון די עזרה אויף צפון זייט, איז געווען אנגעגרייט צוויי ציגן אז מען זאל מאכן אויף זיי א גורל, זייער פנים איז געווען צו מעריב זייט, און זייער רוקן צו מזרח זייט, איין ציג איז געווען צו זיין רעכטע זייט און איין ציג ביי זיין לינקער זייט, ביידע ציגן האבן געדארפט אויסזעהן די זעלבע, זיי האבן געדארפט זיין די זעלבע הויכער.

דער פֿון האט געלייגט די גורלות אויף די צוויי ציין

אין פון דארט האט מען אָוועק געפירט צום מדבר

די ציגן האט מען נישט אריין געברענגט אין די עזרה
נעבן מזבח, ווייל איין ציג האט מען נישט מקריב געווען אויפן
מזבח, נאר מען האט דאס געשיקט צום צואזל.

ביי די מזרח זייט פון די עזרה איז געווען אנגעגרייט א
קארב וואס איז געווען געמאכט פון האלץ, דער קארב איז
געווען גרויס אז דער כהן גדול זאל האבן די מעגליכקייט צו
אריין לייגן זיינע ביידע הענט און ארויסנעמען די צוויי
שטיקער האלץ, אבער ער זאל נישט קענען אנטאפן און שפירן
אויף וועלכע שטייט דעם אויבערשטנס נאמען, און אין דעם
קארב איז געווען צוויי שטיקער האלץ, אויף איין האלץ איז
געווען אויפגעשריבן "לה" און אויף די צווייטע האלץ איז
געווען אויפגעשריבן "לעזאזל".

דער כהן גדול האט שנעל אריין געלייגט ביידע הענט און
גלייך ארויסגענומען ביידע גורלות, איינס אין די רעכטע האנט
און איינס און די לינקע האנט, אויב דער גורל וואס אויף דעם
איז געשטאנען דעם אויבערשטנס נאמען איז געווען אויף זיין
רעכטע האנט, האט אים דער סגן געזאגט: "הייב אויף זיין
רעכטע האנט" און אויב פארקערט האט אים דער סגן געהייסן
אויפהייבן זיין לינקע האנט.

דער כהן האט געלייגט די גורלות אויף די צוויי ציגן,
דער גורל וואס איז געווען אויפגעשריבן "לה" האט ער
געלייגט ביי זיין רעכטע האנט און ער האט געשריגן מיט א
הויכע קול "לה' חטאת" און דאס האט ער מקריב געווען פאר
א קרבן חטאת, און דער גורל וואס איז געשטאנען "לעזאזל"
האט ער געלייגט אויפן ציג וואס איז געווען ביי זיין לינקע

זייט, און דעם ציג האט ער אַוועק געשיקט צו א וויסטע
מדבר.

נאכדעם האט דער כהן אנגעבינדן א רויטע וואל צווישן
די הערנער פון דעם ציג וואס גייט צום עזאזל, און מען האט
אָוועק געפירט דעם ציג פון די עזרה ווי דער גורל איז
פארגעקומען, און פון דארט האט מען אָוועק געפירט צום
מדבר, אויפן צווייטן ציג וועלכער איז געווען א חטאת וואס
מען האט שפעטער גע'שחט'ן האט ער אויף ארויף געבינדן א
רויטע וואל און מען האט דאס צוגעבינדן אויפן האלדז, דאס
איז געווען כדי די ציגן זאל זיך נישט פארטוישן.

דער צווייטער ודוי

נאכדעם וואס דער כהן גדול האט געענדיגט דעם גורל
און צוגעבינדן די ציגן, איז דער כהן גדול געגאנגען צו זיין
אָקס וואס איז געווען געבן דעם מזבח, און ער האט אנגעלאגט
מיט זיין גאנצן כח זיינע ביידע הענט אויפן אָקס און זיך
נאכאמאל מתודה געווען אזוי ווי פריער און ער האט געזאגט
נאכאמאל די גאנצע נוסח פון "אָנא השם" א.א.וו. אלע כהנים
און אלע מענטשן וואס האבן געהערט ווען ער זאגט ארויס
דעם נאמען פון הייליגן באשעפער האבן געזאגט "ברוך שם
כבוד..."

דער כהן גדול איז מקריב די קרבנות חטאת

נאכן צווייטן ודוי האט דער כהן גדול מקריב געווען: זיין
קרבן חטאת און דעם קרבן חטאת פון די אידן, דאס זענען דער

אַקס מיט דער ציג, ער האט קדם איבער געקוקט דעם מעסער צום שחט'ן, און ער האט אנגעהויבן צו שחט'ן און אנדערער האט צוגעגנדיגט אזוי ווי ביי די פריערדיגע קרבנות, און דער כהן גדול האט אנגענומען דאס בלוט אין א בעקן פון ריין גאלד, און ער האט דאס איבער געגעבן פאר א צווייטן כהן זאל דאס מישן כדי עס זאל נישט פארגליווערט ווערן ווייל ער האט געשפריצט שפעטער נאכן מקטיר זיין די קטרת אין קדש הקדשים.

די קטרת אין קדש הקדשים

נאכדעם וואס דער כהן גדול האט איבערגעגעבן דאס בלוט פאר דעם כהן וואס מישט די בלוט פונעם אקס, האט דער כהן גדול אנגעהויבן די עבודה פון די קטורת.

דריי מאל האט דער כהן גדול מקטיר געווען קטרת יום כפור, איינמאל אינדערפרי און פארנאכטס אזוי ווי יעדן טאג, און איינמאל אין קדש הקדשים צווישן די צוויי שטאנגען פון דעם ארון.

דער כהן גדול איז אראפגעקומען פון ווי ער האט גע'שחט'ן זיין אקס, און ער איז ארויפגעגאנגען צום שפיץ פון דעם מזבח החיצון, און האט אוועק געשארט די קוילן, און ער האט אראפ געברענגט פון דעם מזבח פיל פון די פלאמעדיגע פייער קוילן.

נאכדעם האט א כהן ארויס געברענגט פארן כהן גדול א גאלדענעם ליידיג לעפל פון דעם "לשכת הכלים" ווי אלע כלי שרת זענען געלעגן, אויך האט מען ארויס געברענגט א

גאלדענעם פֿענדל פון די "לשכת בית אבטינס" דארט ווי מען האט געמאכט די קטרת, דער פֿענדל איז געווען פול מיט שמעקעדיגע געווירצן, מען האט דאס געלייגט אויפן זעלבן פֿלאץ ווי דער פייער-פֿענדל איז געלעגן, און דער כהן האט אריין געלייגט די קטרת אין דעם גאלדענעם לעפל, וואס מיט די לעפל איז ער אריין אין קדש הקדשים.

דער כהן גדול גייט אריין אין קדש הקדשים

דער כהן גדול האט גענומען דעם שווערן הייסן פייער-פֿענדל מיט די דריי קבין פֿלאמעדיגע קוילן און זיין רעכטע האנט, און אין זיין לינקע האנט האט ער גענומען דעם לעפל מיט די קטרת, ער האט זיך באפלייסיגט מיט גרויס פֿארזיכטיגקייט מיט ריינע מחשבות און תשובה און פֿחד פונעם הייליגן באשעפער אזוי ווי מען האט אים געכטן ערב יום כפור אנגעזאגט, אז ער גייט אריין אין דעם קדש הקדשים.

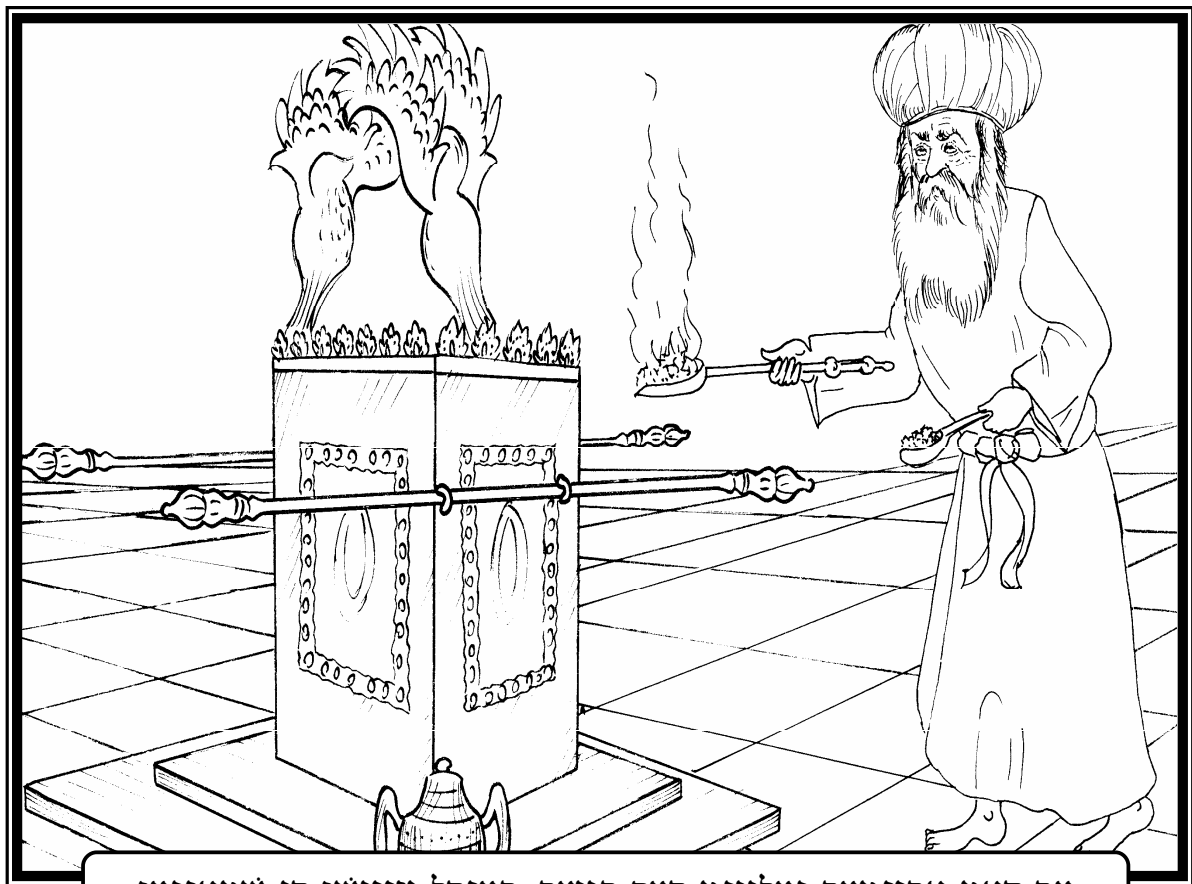
ווען דער כהן גדול איז אריין קדש הקדשים האבן די כהנים מיט לויים און אלע אידן אים געבענטשט און מתפלל געווען פאר דעם כהן גדול.

דער כהן גדול איז אריין אין קדש הקדשים דורך דעם היכל צווישן דעם גאלדענעם מזבח אין די מנורה, און נישט צווישן דעם מנורה און די וואנט, כדי זיינע ווייסע קליידער זאלן נישט שווארץ ווערן פון די רויך פון די מנורה וואס האט שווארץ געמאכט די וואנט, ער איז אנגעקומען צום עפענונג פון די פֿרכת וואס האט זיך געעפֿנט אויף דרום זייט און ער איז אריין צווישן די צוויי פֿרוכת'ן, ווען דער כהן

גדול איז געגאנגען צווישן די צוויי פרוכת'ן האט ער מיט זיינע
עלנבויגנס צושפרייט די ביידע פרוכת'ן כדי זיי זאלן נישט
פארברענט ווערן פון די פלאמעדיגע קוילן וואס ער האט אריין
געטראגן.

ווען ער איז אנגעקומען צום עפענונג פון קודש הקדשים,
האט ער זיך אויסגעדרייט אויף די לינקע זייט, און ער איז
אריין אינעווייניג אין קדש הקדשים ביז ער איז אנגעקומען צום
פלאץ פונעם ארון ווי די לוחות זענען געווען, און ער האט
ארונטער געלייגט דעם פייער-פענדל צווישן די שטאנגען
פונעם ארון אויף דער ערד.

ער האט נאכאמאל אין קדש הקדשים גענומען דעם גאנצן
קטורת פונעם גאלדענעם לעפל צוריק צו זיינע גויפנס, אין

ער האט ארונטער געלייגט דעם פייער-פענדל צווישן די שטאנגען

זיינע ביידע הענט, דאס איז געווען איינע פון די דריי
שווערסטע עבודות אין בית המקדש, ווייל ער האט געדארפט
שטארק אכטונג געבן ס'זאל נישט ווערן אויסגעגאסן אפלו קיין
איין טראפ פון דעם קטורת.

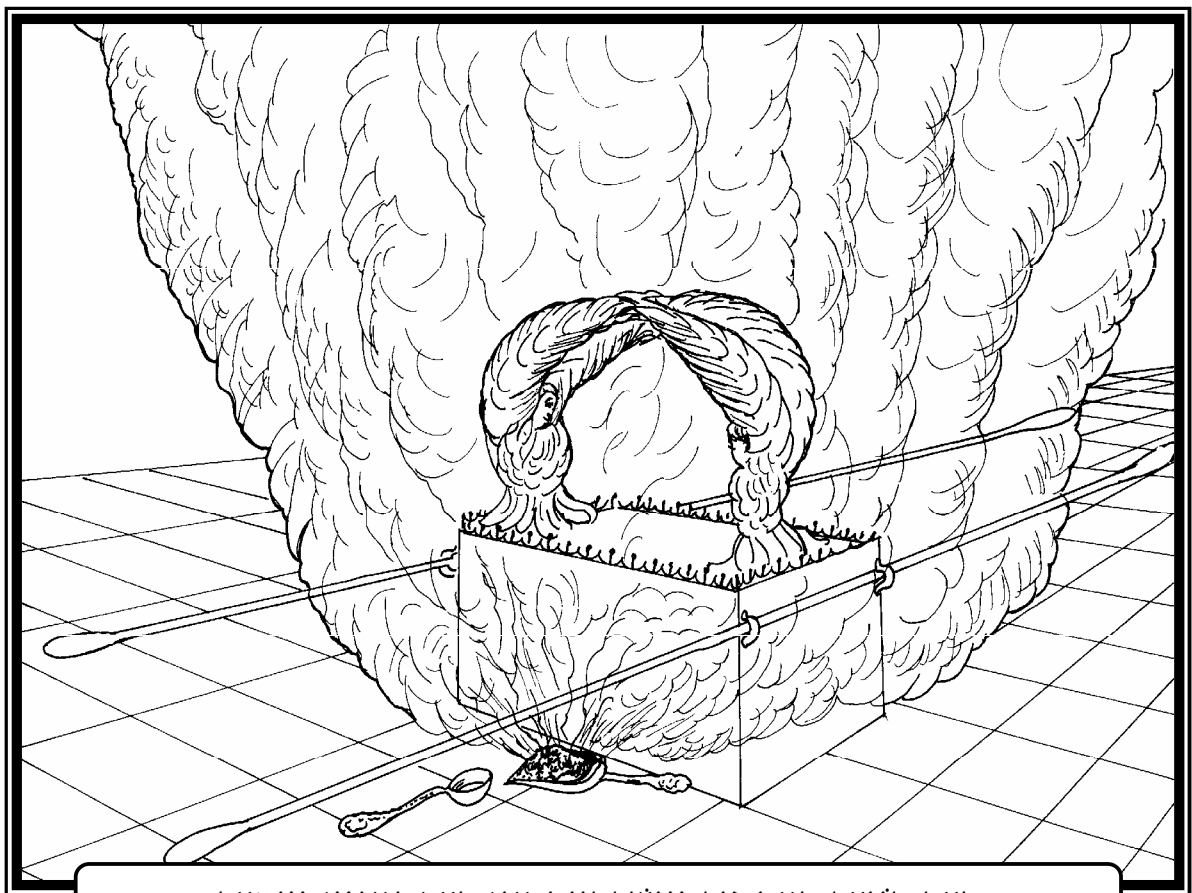
נאכדעם האט ער אריינגעגאסן מיט זיין פינגער די בשמים
פון דעם גאלדענעם לעפל מיט זיינע שפיץ פינגער אויף די
ברענעדיגע קוילן וואס ליגט אויף דעם טייל פון די פענדל
נענטער צום ארון, און ווייטער פון זיין פנים כדי ער זאל
נישט פארברענט ווערן.

מען האט אריין געלייגט און די קטרת א קליינע מאס פון
א גראז וואס הייסט "מעלה עשן" וואס מאכט אן דעם רויך
פון די געוויסן זאלן ארויפגיין הויך גלייך ווי א שטעקן, און
דער רויך האט זיך צושפרייט אין דעם גאנצן צימער פון
אויבן פון איין וואנט ביז צום צווייטן, און אזוי האט זיך די
רויך צושפרייט אין דעם גאנצן צימער, דער כהן גדול האט
געדארפט ווארטן אין קדש הקדשים ביז די גאנצע צימער איז
פיל געווארן מיט רויך, כדי מען זאל דערקענען אז ער האט
געמאכט דעם גאנצן קטרת אין קדש הקדשים נישט ווי די
צדוקים האבן געזאגט אז א חלק פון דעם דארף מען מאכן
אינדרויסן.

אין קדש הקדשים איז געווען אויסגעקריצט דעם
אויבערשטנס נאמען, די אותיות און די נקודות אויף דעם טויער
פון דעם ארון, ווען דער כהן גדול האט געזעהן אז דער טויער
פון ארון לייכט זיך ארויס "ווייס" האט ער זיך זייער שטארק
געפרייט, און ווען ער האט געזעהן אז דאס איז "רויט" איז
דאס נישט געווען קיין גוטער סימן פאר די אידן און פאר'ן כהן

גדול, און דעמאלטס האט דער כהן גדול זייער שטארק מתפלל
געווען פארן אויבערשטן, ער זאל מוחל פאר די אידישע
קינדער.

אין קדש הקדשים איז געווען א שטריק וואס איז געווען
צוגעבינדן אויף אינדרויסן פון די עזרה, דאס האט דער כהן
גדול געשאקלט און מרמז געווען אז אלע אידן דארפן תשובה
טוהן מיט זייער גאנצע הארץ, און ווען די כהנים און די אידן
האבן געזעהן אז דער אויבערשטער איז זיי נישט מוחל האבן
זיי זיך גענומען וויינען מיט א ביטער הארץ און בעטן דער
אויבערשטער זאל זיי מוחל זיין, און גלייך נאך זייער תשובה
איז דאס צוריק ווייס געווארן און דער כהן גדול האט
געשאקלט מיט גלעקלעך מיט גרויס פרייד.

דער רויער האט זיך צושפרייט אין דעם גאנצן צימער

דער כהן גדול האט זיך צוריק געקערט אַרויס צו גיין פון צווישן די צוויי פֿרוכט'ן מיטן פֿנים צום קודש הקדשים, און זיין רוקן צום היכל אויפן זעלבן אופן ווי ער איז אריין געגאנגען, ביז ער איז אַרויס געגאנגען פון פֿרכת, און ווען ער איז דארט אָנגעקומען האט ער מתפלל געווען א קורצע תפלה צום אויבערשטן.

דער כהן גדול איז מתפלל א קורצע תפלה

דער כהן גדול האט נאר מתפלל געווען א קורצע תפלה כדי נישט צו דערשרעקן די אידן אז ער איז חלילה געשטארבן אין קדש הקדשים.

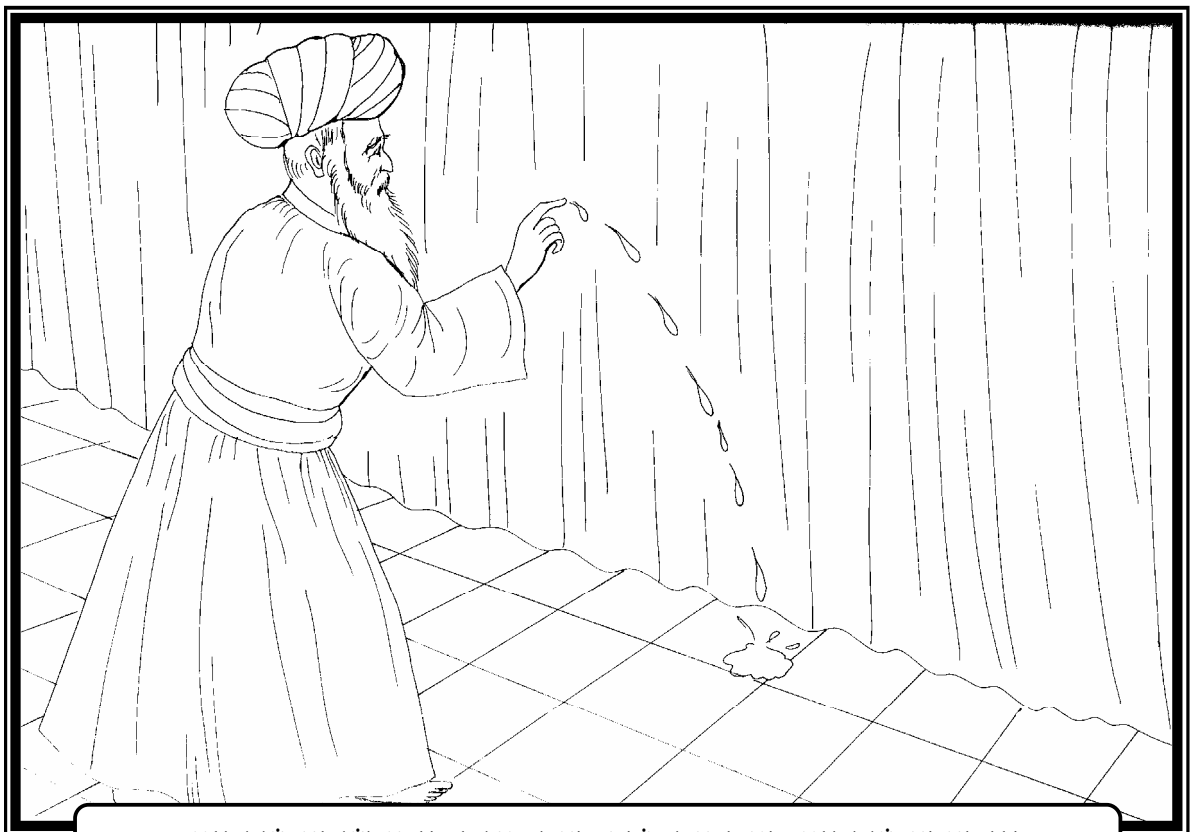
די תפלה איז געווען: "יהי רצון..." אז דאס קומענדיגע יאר וואס קומט אויף אונז זאל זיין רעגן, און זיין פאלק די אידן זאלן נישט דארפן אָנקומען אין פֿרנסה איינער צום אנדערן, און די ביימער זאל געבן זייער פֿרוכט א.א.וו.

דאס שפּריצן די בלוט אין קדש הקדשים

נאכדעם איז דער כהן גדול געגאנגען דארט ווי דער כהן וואס האט געמישט דאס בלוט פון זיין אָקס, און ער האט גענומען די בעקן מיט די בלוט, און ער איז צוריק אריין געגאנגען אין קדש הקדשים ווען ער האט מקטיר געווען די קטרת, און ער האט זיך געשטעלט אויפן זעלבן פלאץ ווי ער איז געשטאנען צווישן די שטאנגען פונעם אָרון, ער האט

איינגעטינקען זיין רעכטע פינגער אין די בעקן און ער האט געשפריצט פארנט פון די כפרת צווישן די שטאנגען פונעם ארון, איין שפריץ אויף ארויף, דער טראפ בלוט וואס ער האט געשפריצט איז געגאנגען אויף ארויף און דערנאך איז דאס אראפגעפאלן אויף אראפ, נאכדעם האט ער געשפריצט זיבן שפריצן אויף אראפ.

ביי יעדן שפריץ האט דער כהן גדול געדארפט נאכאמאל איינטינקען זיין פינגער אין די בעקן, און אזוי האט דער כהן גדול געציילט בשעת ווען ער האט געשפריצט די בלוט, ביי די "ערשטע" וואס איז געווען אויף ארויף האט ער געציילט "איינס", ביי די "צווייטע" וואס איז געווען די ערשטע פון די זיבן אויף אראפ האט ער געציילט "איינס און איינס", ביי די "דריטע" האט ער געציילט "איינס און צוויי" ביי די "פערדע" האט ער געציילט "איינס און דריי" ביי די "פינעפטע" האט ער

ביי יעדע שפריץ האט ער קדם דערמאנט די ערשטע שפריץ...

געציילט "איינס און פיר" ביי די "זעקסטע" האט געציילט
"איינס און פינעף" ביי די "זיבעטע" האט ער געציילט "איינס
און זעקס" ביי די "אכטע" האט ער געציילט "איינס און
זיבן", ביי יעדע שפריץ האט ער קדם דערמאנט די ערשטע
שפריץ וואס איז געווען אויף ארויף, דאס האט ער אזוי
געציילט ווייל ער זאל נישט מאכן קיין טעות און ציילן די
ערשטע שפריץ צוזאמען מיט די זיבן וואס ער האט
געשפריצט אויף אראפ.

מיט די שפריצן איז געענדיגט געווארן זיין עבודה אין
קדש הקדשים.

דער כהן גדול שחט די ציג פון דעם גורל

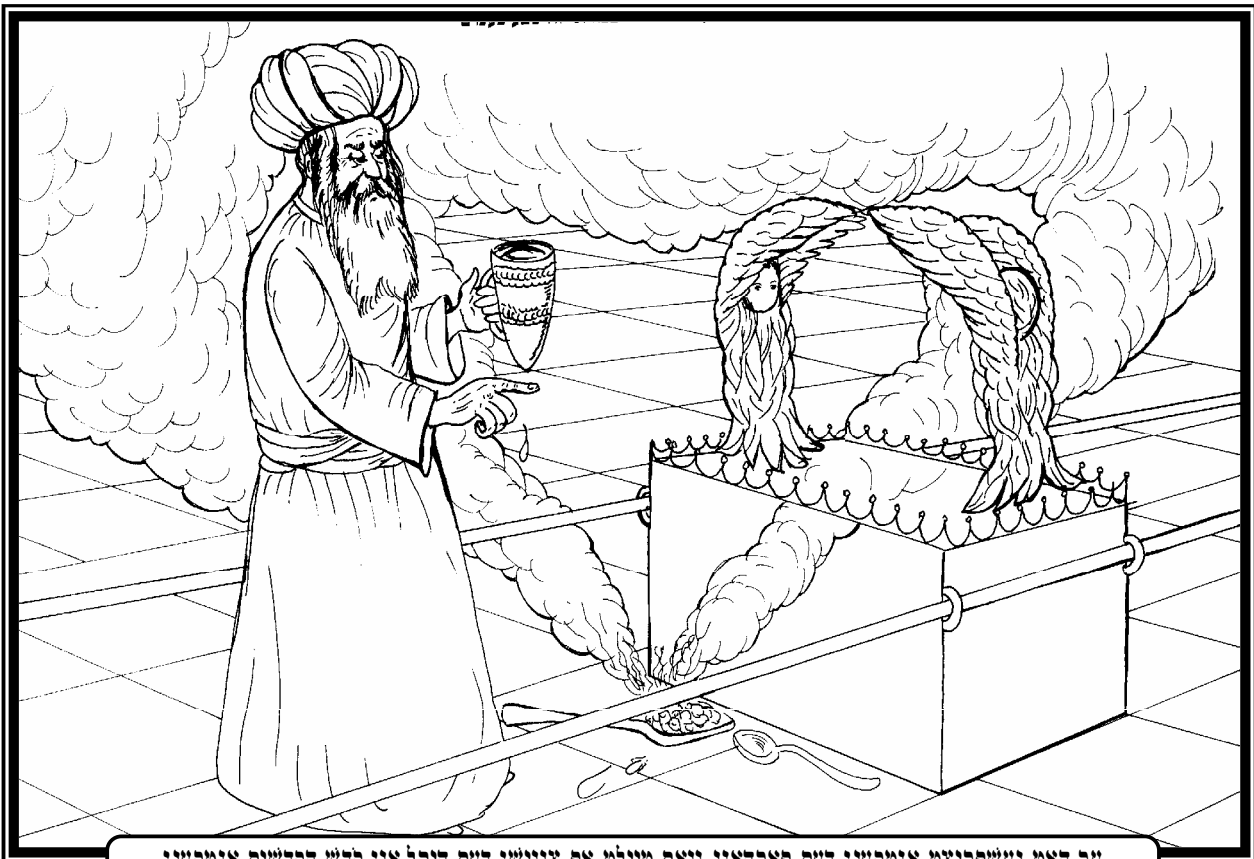
דער כהן האט אוועקגעלייגט דאס בלוט פון זיין אקס, די
כהנים האבן געברענגט דעם ציג דעם קרבן חטאת וואס אויף
אים איז געווען דער גורל, דער כהן גדול האט אנגעהויבן צו
שחט'ן און א אנדער כהן האט צוגעענדיגט אזוי ווי ביי די
פריערדיגע קרבנות.

דער כהן גדול איז אריין צום דריטן מאל אין קדש
הקדשים אויף דעם זעלבן פלאץ ווי ער האט געשפריצט די
בלוט פון זיין אקס, און ער האט איינגעטינקען זיין פינגער און
האט געשפריצט מיט זיין רעכטע פינגער אזוי ווי ער האט
געשפריצט די בלוט פון זיין אקס, ווען ער האט געענדיגט צו
שפריצן פון דעם ציג, איז דער כהן גדול ארויס פון קדש
הקדשים און אוועק געלייגט דאס בלוט.

די שפריצן די בלוט

נאכדעם האט זיך דער כהן גדול צוגעאיילט און ער האט גענומען דאס בלוט פון די אַקס וואס ער האט פריער אוועק געלייגט, און ער האט געשפריצט אנטקעגן דעם פארהאנג וואס טיילט אָפּ צווישן דעם היכל און קדש הקדשים אנטקעגן איבער דעם ארון צווישן די צוויי שטאנגען פונעם ארון, בשעת ווען דער כהן גדול האט געשפריצט די בלוט האבן אלע כהנים געמוזט ארויס גיין פונעם היכל, נאכדעם האט דער כהן גדול גענומען דאס בלוט פון דעם ציג און ער האט געטאן די זעלבע וואס ער האט געטאן מיטן בלוט פונעם אַקס.

נאכדעם האט דער כהן גדול אויסגעמישט די ביידע בלוט'ן און ער איז ארויסגעגאנגען פון נעבן די פרכת, ער איז

ער האט געשפריצט אנטקעגן דעם פארהאנג וואס טיילט אָפּ צווישן דעם היכל און קדש הקדשים אנטקעגן איבער דעם ארון צווישן די צוויי שטאנגען פונעם ארון

געשטאנען צווישן די מזבח מיט די מנורה, און ער האט
אנגעהויבן צו שפריצן אויף די פיר שפיצן פונעם מזבח.

נאכדעם וואס דער כהן גדול איז פארטיג געווארן מיט
אלע שפריצן, איז ער ארויס געגאנגען פונעם היכל, און ער
איז אנגעקומען צום מזבח החיצון, און דארט האט ער
אויסגעגאסן די איבערגעבליבענע בלוט.

והי פון כהן גדול אויף דעם שעיר

נאכדעם איז דער כהן גדול געגאנגען אויף מזרח זייט,
צום "שער הנקנור" דארט ווי דער ציג וואס מען האט
ארויסגעשיקט צום עזאזל איז געשטאנען פון נאכן גורל, דער
כהן גדול האט זיך מתנדה געווען אויף די עברות פון אלע

ער האט אנגעלאגט זיינע הענט צווישן די הערנער פון דעם ציג און ער האט געזאגט ויהי

אידן, ער האט אנגעלאגט זיינע הענט צווישן די הערנער פון דעם ציג און ער האט געזאגט ודוי, און אזוי האט ער געזאגט: "אנא השם" איך בעט דיר רבוש"ע, "חטאו עוו פשעו לפניך עמד בית ישראל" דיין פאלק די אידישע קינדער האבן געזינדיגט פאר דיר, "אנא בשם" איך בעט דיר רבוש"ע, "כפר נא" איך בעט דיר פארציי, "לחטאים ולעוונות ולפשעים" פאר אלע סארט עברות, "שחטאו ושעוו ושפשעו לפניך" וואס האבן געזינדיגט און ווידער-געשפעניגט פאר דיר, "עמד בית ישראל" דיין פאלק די אידישע קינדער, "כפתוב בתורת משה עבדך" אזוי ווי ס'שטייט אין די תורה, "מפי כבודך" פון דיין געהערט מויל, "כי ביום הזה" ווייל אין דעם היינטיגן טאג, "יכפר עליכם" וועט ער פארצייען פאר איך, "לטהר אתכם" ענק צו רייניגן, "מכל חטאתיכם" פון אלע ענקערע זינד, "לפני ה'" פארן אויבערשטן.

אלע כהנים מיט די מענטשן וואס זענען געשטאנען אין די עזרה וואס זיי האבן געהערט דעם פארכטיגן נאמען פונעם אויבערשטן, וואס קומט ארויס מיט הייליגקייט פונעם כהן גדול'ס מויל, האבן זיך געבוקט און געפאלן אויף זייער פנים און געזאגט "ברוך שם..."

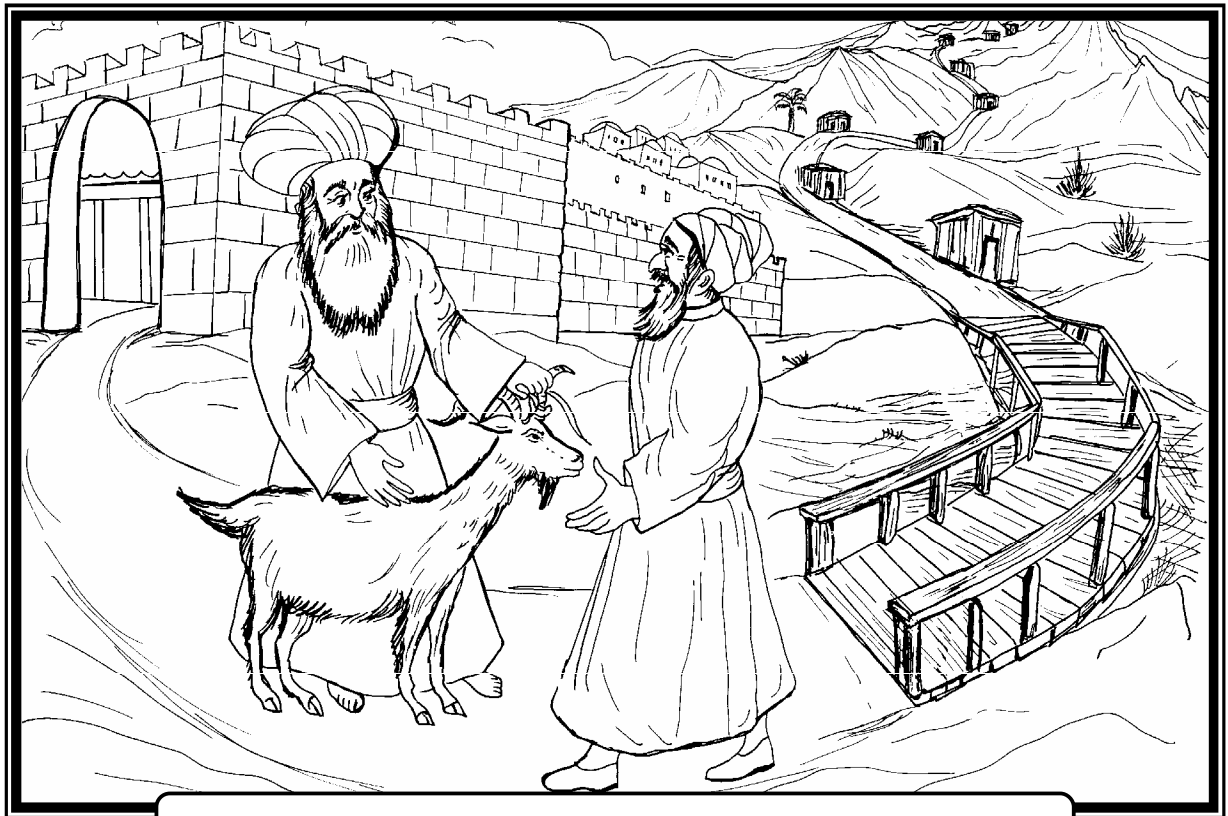
ווען דער כהן גדול האט געזאגט די ודוי האט ער דערמאנט דריי מאל דעם אויבערשטנס נאמען אויף דעם ציג, ער האט דעמאלטס מיט דעם כח פונעם אויבערשטן ארויפגעלייגט אויפן ציג אלע שלעכטע מלאכים וואס זענען מקטרג אויף די אידן, ביז דער ציג האט נישט געקענט אליין גיין אויף זיינע אייגענע פיס פון אזוי פיל עברות וואס ער האט געטראגן אויף זיך, און מען האט געמוזט ארויס פירן דעם

ציג און דאס אויפהייבן און אזוי האט מען דאס ארויס
געשלעפט.

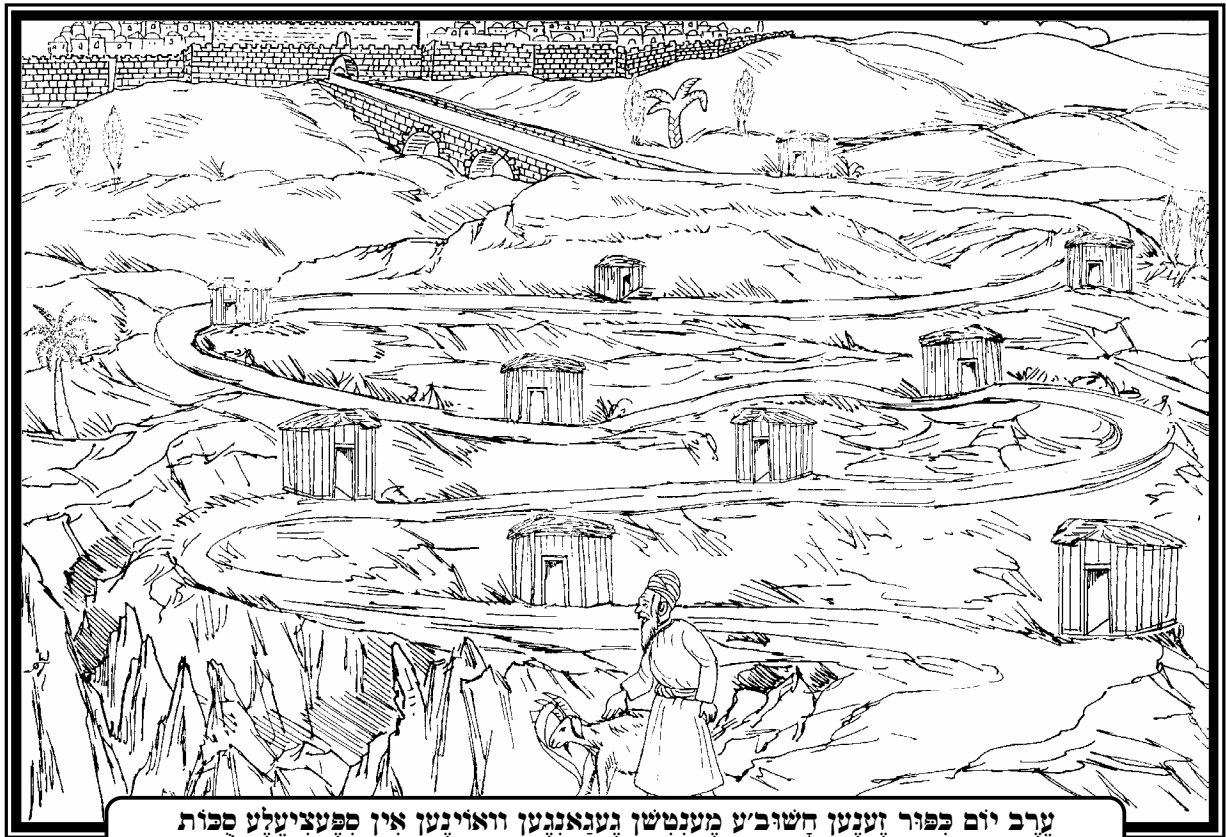
מען שיקט א כהן צו די עזאזל

דער כהן גדול האט גערופן איינע פון די כהנים, א
שוואכער כהן וואס האט געהאט א פעלער, וואס מען האט אים
שוין אנגעגרייט פון ערב יום כפור, דער כהן גדול האט אים
איבערגעגעבן דעם ציג צו פירן אויסער די מויער פון ירושלים
צו די עזאזל אין א וויסטן מדבר.

ערב יום כפור האט מען געבויעט א בריק אין די עזרה,
וואס איז געווען העכער די מויער פון די שטאט פאר דעם כהן
וואס וועט ארויספירן דעם ציג.

ערב יום כפור האט מען געבויעט א בריק אין די עזרה...

ערב יום כפור זענען חשוב'ע מענטשן געגאנגען וואוינען אין ספעציעלע סבות
וואס מען האט געבויט אז זיי זאלן דארט מענען וואוינען יום כפור

ערב יום כפור זענען חשוב'ע מענטשן געגאנגען וואוינען
אין ספעציעלע סבות וואס מען האט געבויט אז זיי זאלן
דארט קענען וואוינען יום כפור, ווייל זיי האבן געוואלט
אפגעבן א גרויסע כבוד פאר דעם כהן וואס מען האט מיט אים
ארויסגעשיקט דעם ציג, און אז זיי זאלן אים קענען באגלייטן
ביז צום בארג, דער וועג פון ירושלים ביז צום בארג איז
געווען צוועלעף מיל ווייט פון ירושלים, דער וועג נעמט צו
גיין דריי און א האלב שעה, צעהן סבות האט מען געבויט,
און אין יעדע סכה איז געווען אסאך מענטשן וואס האבן
אפגעווארט דעם כהן וואס פירט דעם ציג, די חשוב'ע מענטשן
פון ירושלים האבן אים באגלייט פון ירושלים ביז צום ערשטן
סכה, און פון דארט האבן אים באגלייט די מענטשן פון ערשטע
סכה ביז צו די צווייטע סכה א. א. וו. ביז ער איז אנגעקומען
צום לעצטן סכה האבן אים די מענטשן באגלייט צוויי טויזנט

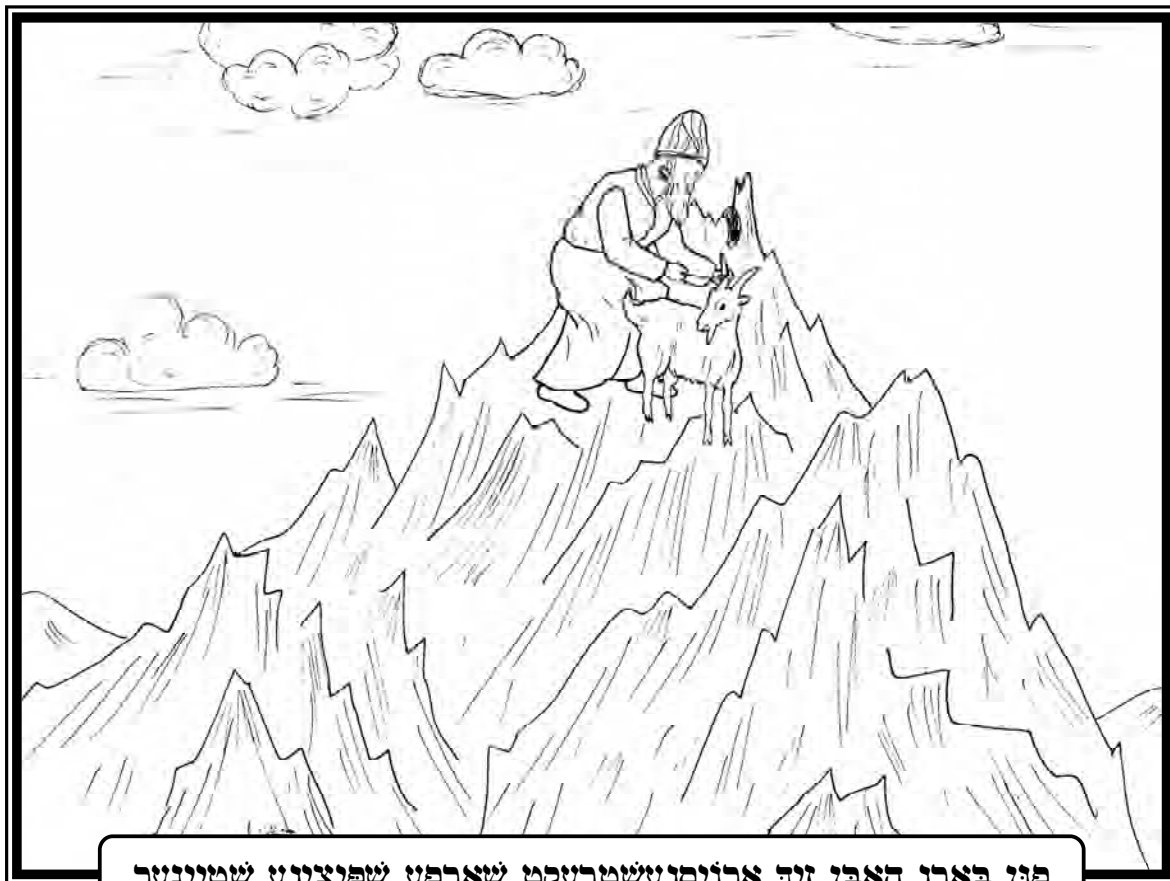
אײלן (וואס מען מעג גיין שבת), און זיי זענען דארט געבליבן שטיין,
כדי זיי זאלן קענען זעהן ווי ער ווארפט אראפ דעם ציג,
אבער פון דארט איז ער אליין געגאנגען.

ווען דער כהן איז אנגעקומען צום שפיץ בארג וואס איז
געווען א גראדער צושניטענער בארג, נישט קיין שיפע בארג,
פון בארג האבן זיך ארויסגעשטרעקט שארפע שפיציגע שטיינער
אזוי ווי שארפע ציינער, דער כהן האט צוריסן אויף צוויי
טיילן די רויטע וואל וואס דער כהן גדול האט ארויפגעלייגט
אויפן די הערנער פונעם ציג, העלפט פון דעם האט ער
צוגעבינדן אויפן שטיין, און די אנדערע העלפט האט ער
צוגעבינדן אויפן די הערנער.

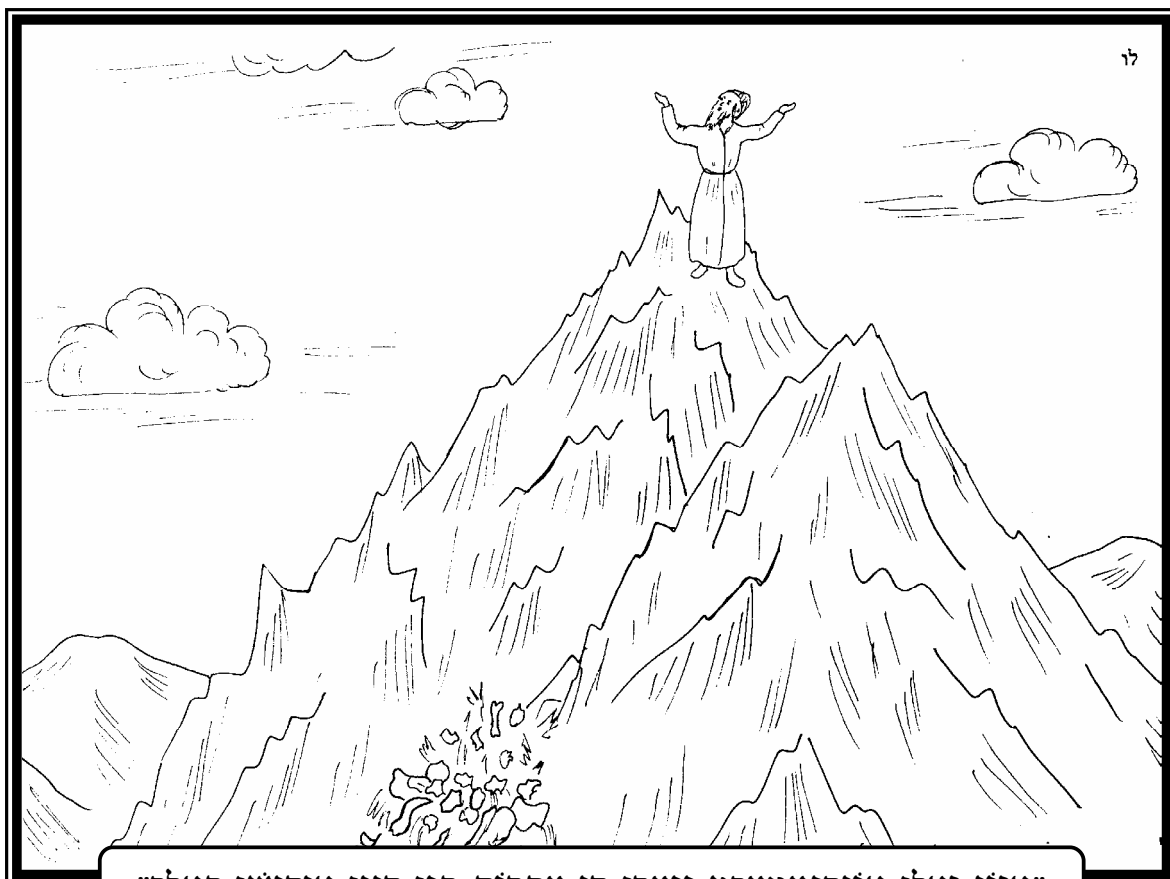
מען שטויסט אראפ דעם ציג

דער כהן האט אראפגעשטויסט דעם ציג מיט זיינע ביידע
הענט, און דער ציג האט זיך געקוילערט און געפאלן פון איין
שפיציגן שטיין ביז צום צווייטן שפיציגן שטיין וואס האבן זיך
ארויסגעשטעקט פונעם בארג, און ווען דער ציג איז נאך נישט
אנגעקומען ביז אינמיטן דעם בארג איז ער שוין געווען
אינגאנצן צופיצלט, און דער כהן וואס האט דאס ארויס געפירט
האט געזאגט: "אזוי זאלן אויסגעמקט ווערן די עברות פון
דיין אידישן פאלק".

נאך וואס דער כהן האט געענדיגט אראפזוארפן, האט ער
געמעגט צוריק גיין פיר טויזנט אײלן ביז צו די לעצטע סכה,
כדי ער זאל נישט בלייבן אליין אין מדבר, און ער זאל זיין

פון בארג האבן זיך ארויסגעשטרעקט שארפע שפיצונע שטיינער

לז

"אזוי זאלן אויסגעמעקט ווערן די עברות פון דיין אידישן פאלק"

צוואמען מיט די מענטשן וואס זענען געווען דארט אין יענע
ספה, און ער איז דארט געבליבן ביז מוצאי יום כפור.

דער כהן וואס האט ארויס געפירט דעם ציג צום עזאזל
איז ער טמא געווארן פון ווען ער איז ארויס פון די מויער פון
ירושלים.

היינטיגע צייטן וואס מיר האבן נישט דעם ציג זאל מכפר
זיין, איז נישט געבליבן נאר תשובה און דעם הייליגן טאג יום
כפור וואס דער טאג איז מכפר.

דאס פארברענען דעם פר מיטן שעיר

נאכדעם וואס דער כהן גדול האט איבער געגעבן פאר'ן
כהן די ציג צו גיין צום עזאזל, איז דער כהן גדול צוריק
געלאפן אויף מערב זייט צו זיין אקס און צו דער ציג פונעם
גורל וואס מען האט גע'שחט'ן פאר א חטאת, האט דער כהן
גדול די ביידע אויפגעשניטן און ארויסגענומען די פעטנס און
די צוויי נירן מיט א שטיקל פון די לעבער, און דאס אריין
געלייגט אין א שיסל ער זאל דאס שפעטער מקטיר זיין אויפן
מזבח.

און די פלייש האט ער צושניטן אויף שטיקער און ער האט
דאס צונאם געפלאכטן, ער האט זיי געלייגט אויף צוויי
שטאנגען, וואס פיר יונגע כהנים האבן דאס געטראגן צום
פלאץ וואס מען האט פארברענט די סארט קרבנות. ווען זיי
זענען אנגעקומען צום פלאץ וואס מען האט דאס פארברענט,
האבן זיי זיך אוועק געשטעלט ארום דאס פייער.

הויכע און שטארקע כהנים האבן אכטונג אויף די פיל מענטשן וואס זענען געקומען קוקן וואו מען פארברענט דאס, ווייל עס איז א מצוה צו זעהן ווי מען פארברענט דאס.

בשעת ווען מען האט פארברענט דעם אקס מיט די ציג האט דער כהן גדול אין די זעלבע צייט געליינט אין דעם ספר תורה.

דער סימן פון שאקלען מיט די פענער

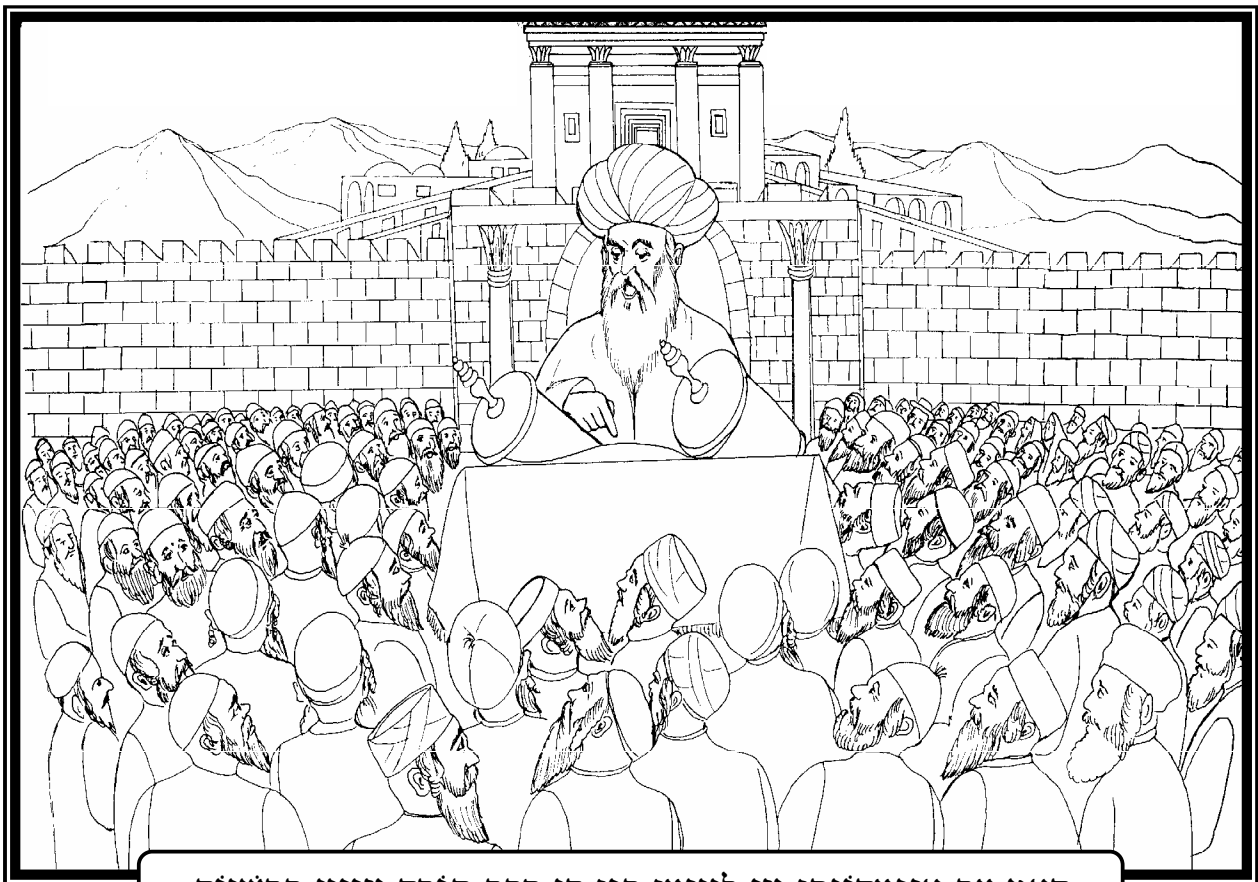
פאר יום כפור האט מען אויפגעבויטעט הויכע הייזער פון שורות שטיינער אזוי ווי טרעפ, כדי די אלע קוקערס זאלן קענען ארויף קריכן און זעהן ווען דער ציג קומט אן אין מדבר, ווייל ווען דער ציג איז אנגעקומען אין מדבר האבן אלע קוקערס וואס זענען געווען נאנט צום מדבר אויפ- געהויבן פענער און זיי האבן דאס געשאקלט פאר א סימן אז דער ציג איז אנגעקומען, דערנאך האבן די אנדערע קוקערס אויף אויפגעהויבן זייערע פענער ביז דער וואס איז געווען נאנט צו ירושלים האט אויפגעהויבן זיין פאן, דעמאלטס האט זיך דער איינער געוואוסט אז דער ציג איז שוין אנגעקומען אין מדבר.

דער כהן גדול ליינט קריאת התורה

דער כהן גדול איז ארויס געגאנגען פון היכל צום עזרת נשים (אין הויף פון בית המקדש ווי די פרויען זענען געשטאנען ביי שמחת בית השואבה) און ער האט געווארט א לענגערע צייט ביז מען האט אים

געזאגט אז דער ציג איז אנגעקומען אין מדבר, און דער
 גאנצער פאלק איז געשטאנען פאר אים, אזוי ווי מען שטייט
 פאר א קעניג, מען האט געברענגט די ספר תורה און מען האט
 דאס איבער געגעבן פאר דעם סגן כהן גדול און דער סגן כהן
 גדול האט דאס איבער געגעבן פאר'ן כהן גדול.

ווען דער כהן גדול האט איבער גענומען די ספר תורה,
 האט ער אנגעהויבן צו ליינען פון די ספר תורה צוויי פרשיות,
 פון אנהייב "אחרי מות" ביז נאך די סדר פון די עבודה פון יום
 כפור, און פון פרשת "אמר" וועלכע רעדן זיך פון יום כפור,
 נאכדעם האט ער געליינט אויף אויסנווייניג פון פרשת "פנחס"
 די פרשה פון קרבן מוסף, נאכן ליינען האט דער כהן גדול
 געזאגט אכט ברכות.

האט ער אנגעהויבן צו ליינען פון די ספר תורה צוויי פרשיות

נאכן זיך טובל'ן האט ער זיך אנגעטוהן די גאלדענע קליידער

דער פהן גדול טובל'ט זיך די דריטע מאל

נאכן ליינען אין די תורה איז דער פהן גדול געגאנגען אין מקוה, און ער האט זיך געהייליגט די הענט מיט די פיס און א גאלדענעם קריגל, און ער האט זיך אויסגעטוהן די ווייסע קליידער, און נאכן זיך טובל'ן האט ער זיך אנגעטוהן די גאלדענע קליידער, און נאכדעם האט ער מקריב געווען א ציג פאר א קרבן חטאת וואס דער ציג איז א טייל פונעם קרבן מוסף.

דער פהן גדול איז מקריב זיין ווידער און די ווידער פונעם פאלק

נאכן מקריב זיין דעם ציג וואס איז געווען א קרבן חטאת, האט ער מקריב געווען זיין אייגענעם ווידער וואס איז

צוויי יאר אלט, ער האט איבער געקוקט דעם ווידער אויב עס
האט נישט קיין פעלער, ער האט זיך אנגעלאנט אויף זיין קרבן
אבער ער האט נישט געזאגט קיין ודוי אויף דעם.

נאכדעם האט ער מקריב געווען די ווידער פונעם פאלק,
וואס איז געווען א קרבן עולה, ער האט זיך נישט אנגעלאנט
אויף דעם ווייל דאס איז געווען א קרבן פונעם פאלק (קרבן
צבור).

נאכדעם האבן די כהנים צושניטן ביידע ווידער'ס, יעדע
איינע אויף פינעף חלקים, און פינעף כהנים האבן דאס
געברענגט ביז צום כבש פונעם מזבח החיצון, דארט האט דאס
דער כהן גדול איבער גענומען יעדע שטיקל עקסטער און דאס
אריין געווארפן און פייער און דאס מקריב געווען.

די סדר פונעם תמיד פון נאכמיטאג

נאכדעם וואס מען געענדיגט דעם סדר פון דעם קרבן
מוסף, האט דער כהן גדול מקריב געווען דעם קרבן תמיד פון
נאכמיטאג, מען האט דאס מקריב געווען פונקט ווי דעם קרבן
תמיד פון אינדערפרי, נאר מיט א חלוק פון עטליכע
קלייניקייטן, נאכדעם האט דער כהן גדול געשפריצט די בלוט
אויף אלע פיר זייטן פונעם מזבח.

דער כהן גדול נעמט ארויס דעם פייער-פענדל פון קדש הקדשים

נאכן ענדיגן די עבודות איז ער נאכאמאל געגאנגען אין
מקוה, און ער האט זיך געוואשן זיינע הענט מיט די פיס פון

א גאלדענעם קריגל, און ער האט אויסגעטוהן די גאלדענע קליידער.

און ער האט זיך גע'טובל'ט דעם פערדן מאל, נאכדעם האט ער אנגעטוהן ווייסע קליידער, און ער איז אריין אין קדש הקדשים ארויס צוגעמען דעם לעפל און דעם פייער-פענדל וואס ער האט אריין געטראגן אינדערפרי.

די פיר ווייסע קליידער וואס ער האט יעצט אנגעטוהן, זענען אנדערע ווייסע קליידער פון וואס ער האט אנגעטוהן אינדערפרי, זיי זענען געווען ביליגע קליידער, מען האט דאס געמאכט פון ביליגע פלאקס, ווייל מיט די קליידער האט ער נאר ארויס געטראגן די פייער-פענדל, און נישט געמאכט מיט דעם א עבודה וואס האט מכפר געווען, אבער די פיר קליידער פון אינדערפרי האט מען געמאכט פון א טייערן פלאקס ווייל דאס האט יא מכפר געווען.

מען באהאלט די ווייסע קליידער

ביידע ווייסע קליידער סיי וואס דער כהן גדול האט אנגעטוהן אינדערפרי און סיי דאס וואס ער האט אנגעטוהן ביים ארויסטראגן דעם לעפל מיט דעם פייער-פענדל האט דער כהן גדול אויסגעטוהן און ער האט דאס געלאזט אין איינע פון די לשכות, ביז עס איז דארט פארפוילט געווארן, מען האט דאס נישט געטארט ניצן דעם קומענדיגן יאר אפלו עס איז געווען דער זעלבער כהן גדול, ווייל מען האט נישט געטארט הנאה האבן פון דעם.

דער כהן גדול איז מקטיר קטרת פון נאכמיטאג

נאכן ענדיגן דאס ארויס טראגן דעם לעפל און פייער-פענדל פון קדש הקדשים, איז ער נאכאמאל געגאנגען אין מקוה, און זיך געוואשן די אכטע מאל זיינע הענט מיט די פיס פון א גאלדענעם קריגל, און ער האט אויסגעטוהן די ווייסע קליידער, און ער האט אנגעטוהן צוריק די גאלדענע קליידער, און ער האט זיך געוואשן זיינע הענט מיט די פיס צום ניינטן מאל.

ער איז אריין אין היכל צו מקטיר זיין קטרת פון נאכמיטאג אויפן גאלדענעם מזבח, און ער האט אנגעצינדן די מנורה אזוי ווי אלע טעג.

נאך די גאנצע עבודה האט ער אויסגעטוהן די גאלדענע קליידער און האט אנגעטוהן זיינע אייגענע קליידער.

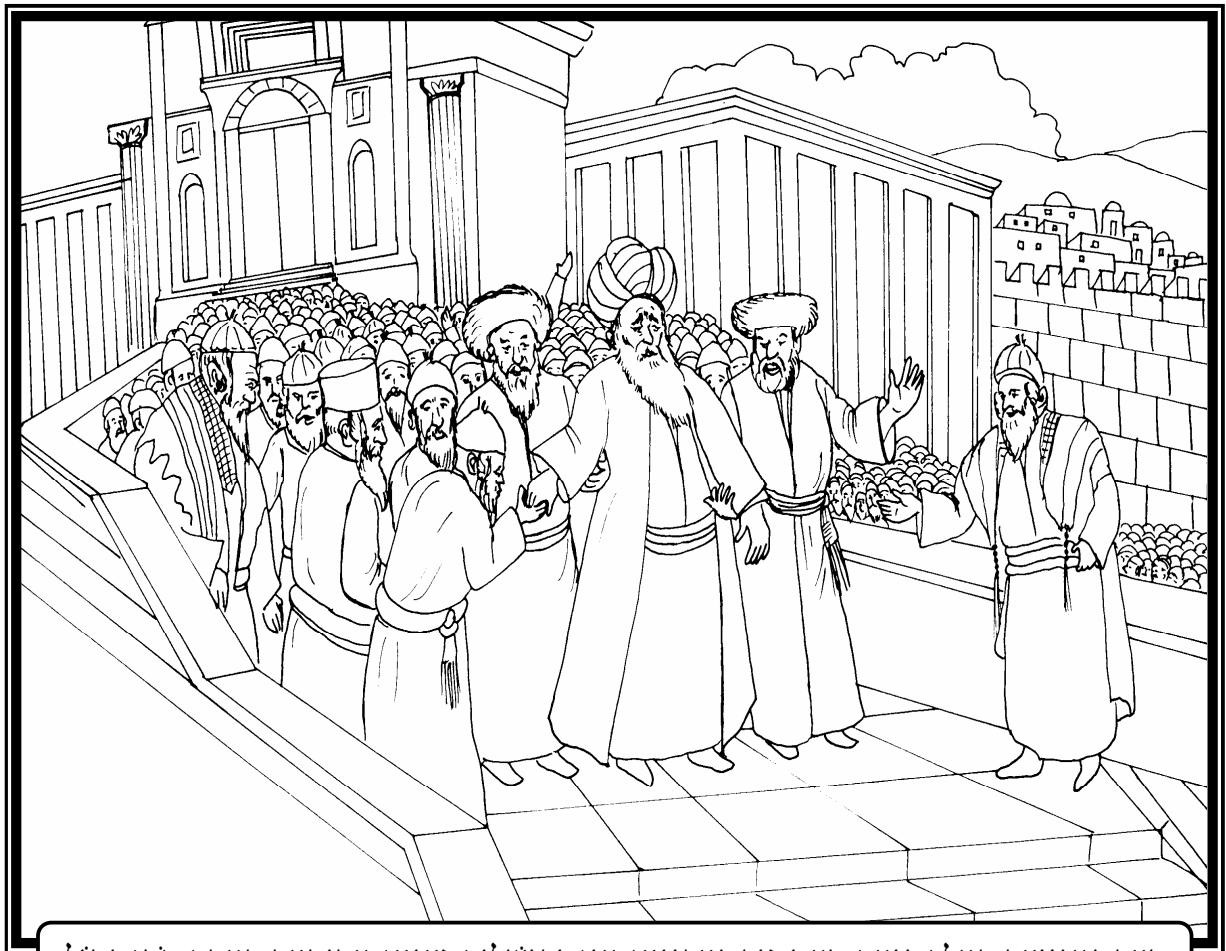
מען באגלייט דעם כהן גדול ביז צו זיין שטוב

ווען דער כהן גדול האט געענדיגט די גאנצע עבודה פונעם הייליגן טאג יום כפור האט מען אהיים באגלייט ביז צו זיין שטוב.

דער באגלייטן נאך די הייליגע עבודה איז געווען אסאך מער פון ווען דער כהן גדול איז געגאנגען אין לשכת פרהדרין, דער גאנצער פאלק וואס האט זיך געפינען אין ירושלים זענען אריבער פארן כהן גדול, מיט ווייסע ברענענדיגע פאקלען.

עס איז געווען אסאך מאל וואס דער כהן גדול האט נישט געקענט אנקומען צו זיין שטוב פאר חצות הלילה, וועגן די גרויסע שטופעריי פון די מאסן מענטשן וועלכע האבן געוואלט זעהן דעם כהן גדול, טראץ דעם וואס אלע מענטשן זענען געווען נאכן פאסטן א גאנצן טאג האבן זיי נישט געוואלט אהיים גיין, ביז זיי האבן נישט זוכה געווען צו קושן דעם כהן גדול'ס הענט.

אויף צו מארגנס האט דער כהן גדול געמאכט א סעדה, און ער האט איינגעלאדנט אלע זיינע נאנטע, עס איז געווען ביי אים א יום טוב, אז ער איז ארויס בשלום פון קדש הקדשים.

דער גאנצער פאלק וואס האט זיך געפינען אין ירושלים זענען אריבער פאר'ן כהן גדול

דעמאלטס האט ער געבעטן פאר א גאלד-שמיד זאל אים מאכן
א גאלדענעם טאוול און אויף דעם אויס-קריצן די ווערטער:
"איך פלוגי דער כהן גדול א זון פון פלוגי כהן גדול, האב
געדינט אין די כהנה גדולה אין דעם גרויסן הייליגן שטוב, צו
דינען דעם וואס זיין נאמען רעהט אויף דעם שטוב, אין דעם
און דעם יאר פון ווען די וועלט איז באשאפן געווארן, און
ווער ס'האט מיר געגעבן די זכיה-ה צו קענען אריבער גיין די
עבודה זאל אויף מזכה זיין מיינע קינדער זאלן אויף קענען
שטיין און דינען פאר'ן הייליגן באשעפער".

דער כהן פון דעם שער לעזאזל קומט צום כהן גדול

דעם אנדערן טאג פון יום כפור איז געקומען דער שליח
וואס מען האט אים געשיקט מיט דעם ציג צום עזאזל, און ער
האט געזאגט פאר'ן כהן גדול אז ער האט געטוהן זיין שליחות
פונקט ווי דער כהן גדול האט אים געהייסן.

מיט דעם האט זיך געענדיגט די הייליגע עבודה וואס דער כהן גדול
האט געטוהן נאר איין מאל א יאר אין דעם הייליגן טאג יום כפור,
ווען איז אריין אין קדש הקדשים, און דאס האט מכפר געווען אויף
אלע אידישע קינדער, זאל דער באשעפער העלפן מיר זאלן שוין
בקרוב אויסגעלייזט ווערן פון דעם ביטערן גלות בב"א.

אָנא רחום ברחמיה הרבים השב שכינתך לציון
עירך וסדר העבודה לירושלים, ושם נעבדך
ביראה כימי עולם וכשנים קדמוניות.

יונה הנביא

אין די בויך פון די פיש

יום כיפור ביי מנחה ליינט מען

די הספדה פון יונה הנביא

די מענטשן פון די שטאט "נינוה" האבן געטוהן זייער
אסאך עברות, האט דער אויפערשטער געהייסן פאר יונה
הנביא ער זאל גיין אין די שטאט "נינוה" און ער זאל
אויסרופן אז אויב די מענטשן וועלן נישט תשובה טוהן וועט
זייער שטאט חרוב ווערן נאך פערציג טעג.

יונה הנביא לויפט אוועק פון ארץ ישראל

יוֹנָה הַנָּבִיא הָאֵל גִּישָׁט גְּעוֹוְאָלֶט גִּיין, ווייל ער האט
מורא געהאט אז אויב די גוים וועלן תשובה טוהן וועלן די
מלאכים אויבן אין הימל רעדן שלעכט'ס אויף די אידן.

די מלאכים וועלן זאגן אז די גוים טוהען תשובה און די
אידן טוהען גישט אזוי גוט תשובה, וועגן דעם איז יונה
הנביא אנטלאפן פון ארץ ישראל, אז דער אויבערשטער זאל
מער גישט רעדן צו אים.

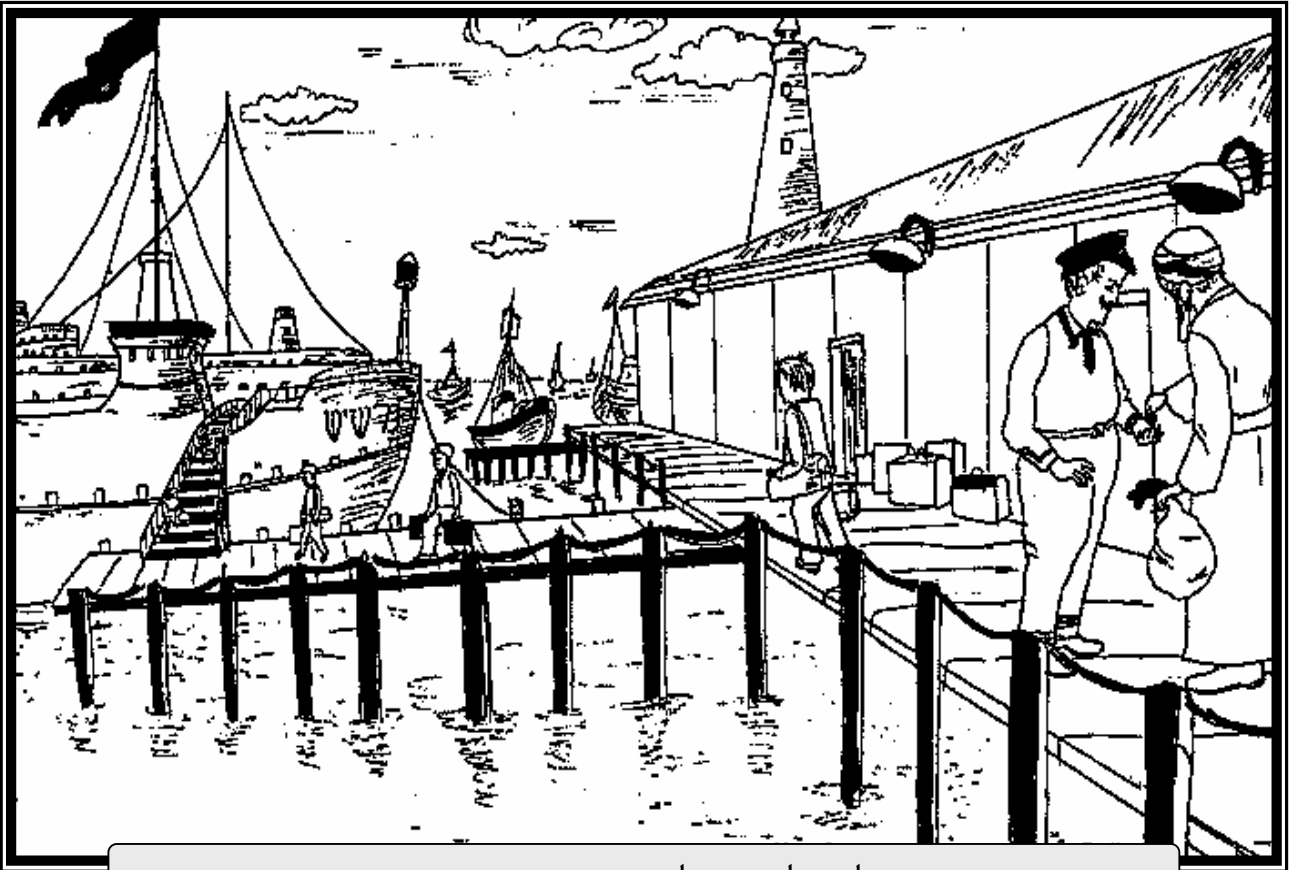
יוֹנָה הַנָּבִיא איז אנגעקומען צום ברעג ים, האט ער
געטראפן א שיף וואס גייט פארן צו די שטאט "תרשיש",
האט יונה הנביא פאצאלט אסאך געלט אז די שיף זאל שוין
ארויספארן מיט אים צוזאמען קיין תרשיש.

ווען די שיף איז אנגעקומען אינגמיטן ים, האט דער
אויבערשטער געשיקט א שרעקליכע שטורעם ווינט אויפ'ן ים,
די שיף האט זיך גענומען שאקלען און ווארפן זייער שטארק.

עס האט זיך אזוי שטארק געווארפן אז ס'איז געווען א
גרויסע סכנה אז די שיף זאל זיך גישט דערטרינקען.

אלע גוים האבן אנגעהויבן צו דאווענען און צו שרייען
צו זייערע געטשקעם, אבער עס האט זיי גארנישט געהאלפן.

די מענטשן פון שיף האבן ארויסגעווארפן פון שיף אלע
שווערע רענצלעך מיט די אנדערע שווערע זאכן פרי צו
גרינגער מאכן די שיף אבער עס האט גארנישט געהאלפן.

ער צאלט געלט ער זאל קענען ארויפגיין אויף די שיף

די שיף שאקלט זיך פון די שרעקליכע שטורעם ווינט

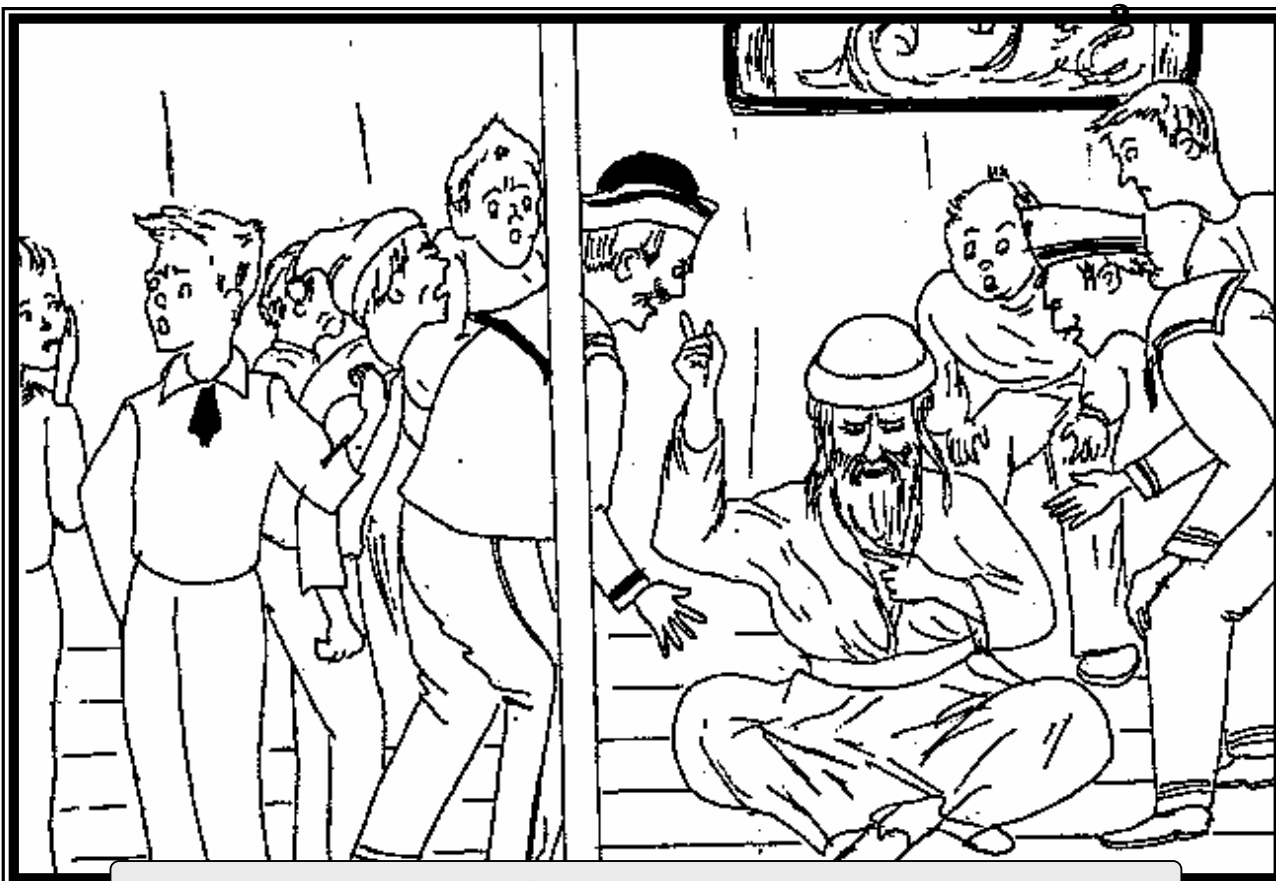
ווען יונה הנביא האט געזעהן דעם גאנצן איבערקערעניש
וואס עס טוהט זיך אויף די שיף איז ער אראפ געגאנגען אין
א באהאלטענע ווינקל אין די שיף און ער איז דארט
איינגעשלאפן.

ווען דער שיף'ס קאפיטאן האט אים באמערקט שלאפן דיג
רופט ער זיך אן צו יונה: "וואס שלאפסטו? שטיי אויף און
דאווען צו דיין גאט אז די שטורעם וויינט זאל זיך אויפהערן,
בדי מיר זאלן חלילה נישט שטארבן".

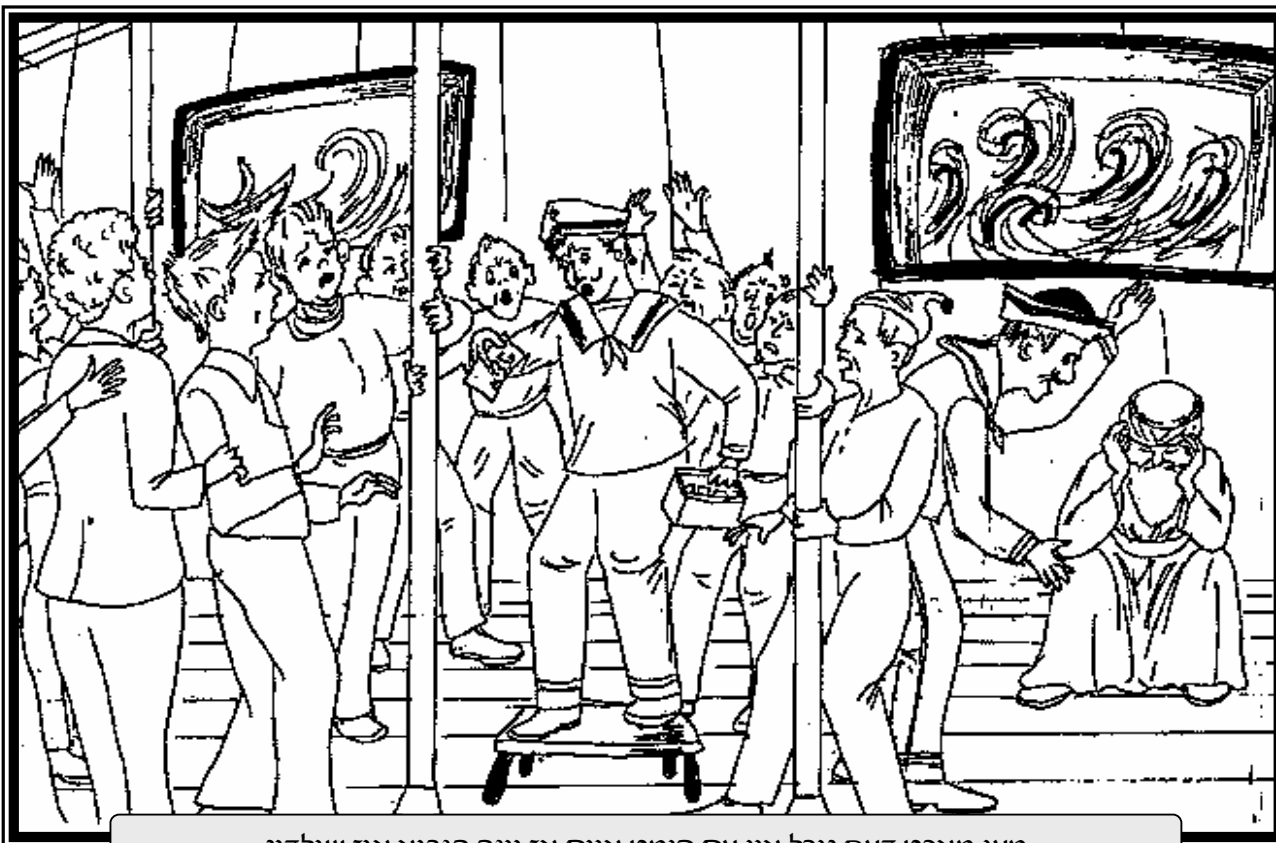
די גוים האבן געמאכט א הגרלה צו זעהן וועגן וועמענס
שולד איז געווארן דער שטורעם וויינט, מ'האט אריינגעלייגט
אלע געמען פון די מענטשן וואס האבן זיך געפינען אויף די
שיף, אין די גורל איז ארויסגעקומען דער נאמען "יונה".

האבן אלע גוים געפרעגט פאר יונה: "פון וואו קומסטו?
פארוואס ביסטו שולדיג?" האט זיי יונה הנביא דערציילט אז
ער אנטלויפט יעצט פון ארץ ישראל ווייל ער וויל נישט
פאלגן דעם אויבערשטן, און גיין וואו דער אויבערשטער
האט אים געשיקט.

האבן די גוים אים געפרעגט: "וואס זאלן מיר טוהן צו
אפהאלטן דעם שטורעם?" האט יונה הנביא געזאגט אז מען
זאל אים אריינזארגן אין ים דעמאלט'ס וועט זיך דער ים
בארוינגן.

די מענטשן פון די שיף בעטן פאר יונה ער זאל דאווענען צום באשעפער

מען מאכט דעם גורל און עס קומט אויס אז יונה הנביא איז שולדיג

האבן די גוים געוואלט צוריק פארן צום ברעג ים און
דארט אראפ לייגן יונה הנביא אבער דער שטורעם איז געווען
זייער שטארק, אז עס איז נישט מעגליך געווען צוריק צופארן
ביז צום ברעג ים.

האבן זיי גענומען יונה הנביא און אים צוגעבינדן צו א
שטריק און אים ארויס געלייגט פון די שיף, אבער זיי האבן
נישט אריינגעווארפן יונה הנביא אין ים, און דער שטורעם
האט זיך גלייך בארואיגט.

ווען די מענטשן פונעם שיף האבן געזעהן אז דער
שטורעם האט זיך בארואיגט האבן זיי צוריק ארויף געצויגן
יונה הנביא אויף די שיף, אבער ווי נאר יונה הנביא איז
צוריק געווען אויף די שיף האט דער שטורעם זיך נאכאמאל
פאנייט זייער שטארק.

האבן די מענטשן פונעם שיף געזעהן אז יונה הנביא איז
דער וואס איז שולדיג אינעם גרויסן שטורעם, האבן זיי אים
אריינגעווארפן אין ים, און די שטורעם האט זיך פאלד
אויפגעהערט.

דער אויפערשטער האט אונטער געשיקט א גרויסע פיש
וואס האט איינגעשלינגען יונה הנביא אין איר בויך. דריי
טעג און דריי נעכט איז יונה הנביא געווען אין די בויך פון
די פיש.

דער אויפערשטער האט געגעבן פאר יונה הנביא אין די
דריי טעג און דריי נעכט ווען ער איז געווען און די בויד פון
די פיש צו עסן מן.

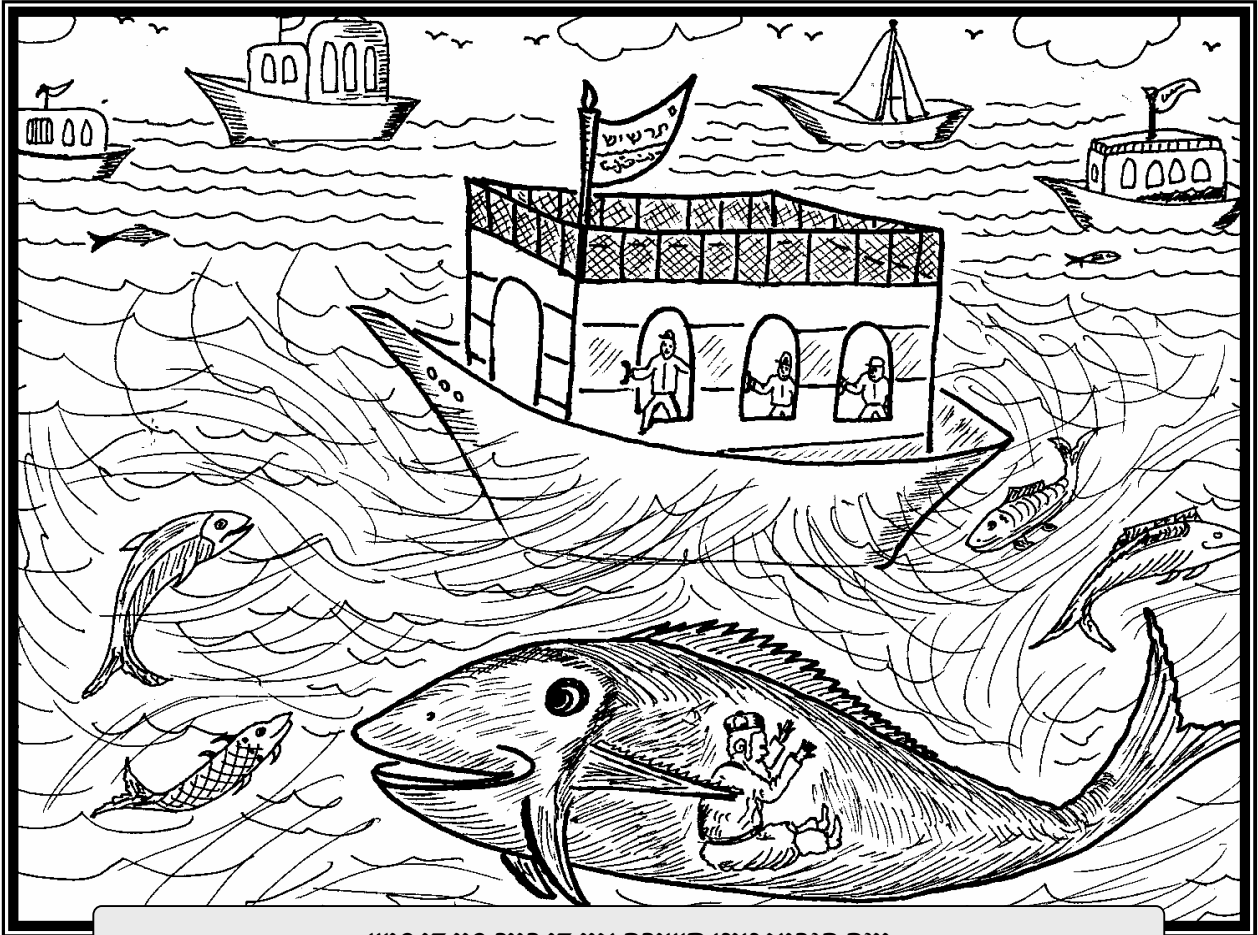
יונה האט מתפלל געווען און געשריגן צום אויפערשטן:
"ראטעווע מיר פון די סכנה, און איך וועל גלייך גיין צו די
שטאט נינוה, זאגן פאר די גוים זיי זאלן תשובה טוהן..."

ער האט אויך צוגעזאגט אז אויב דער אויפערשטער
וועט אים ראטעווען פון די גרויסע סכנה וואס ער געפינט זיך
וועט ער מקריב זיין קרבנות ווען ער וועט געראטעוועט
ווערן."

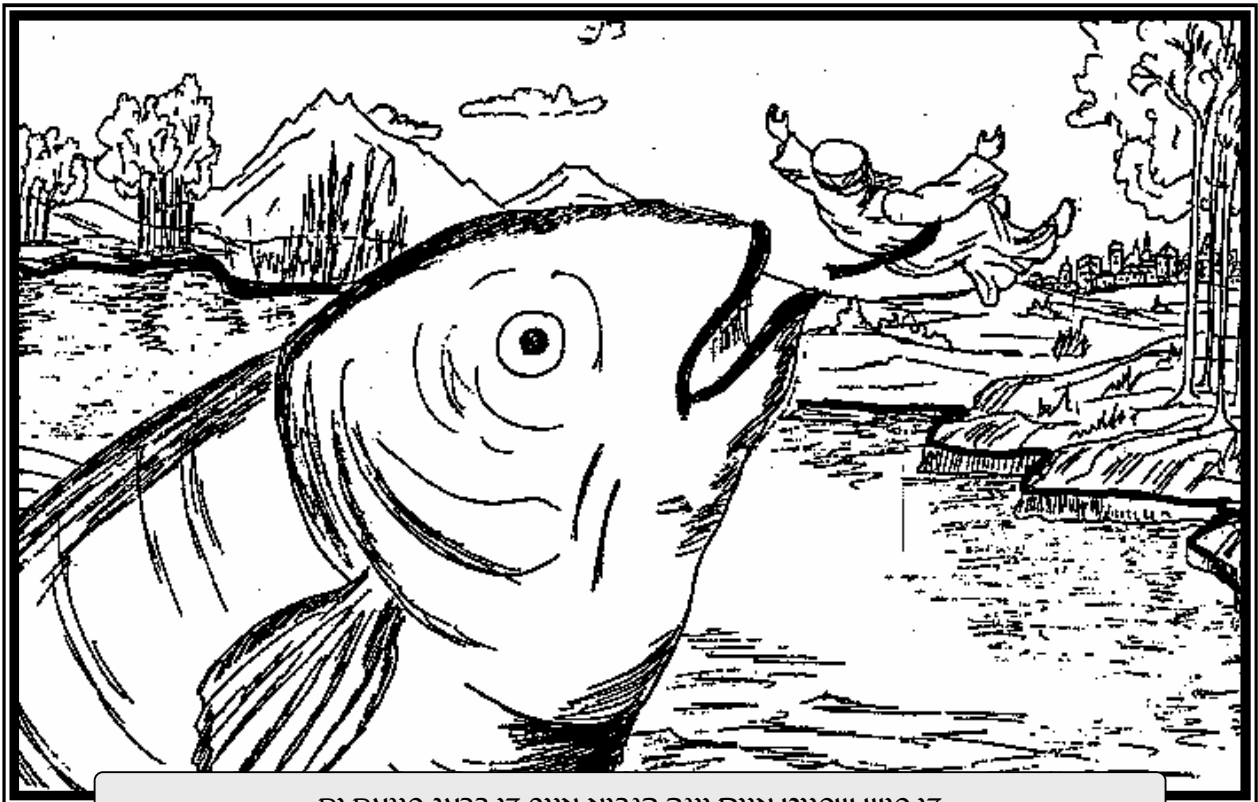
דער אויפערשטער האט צוגעהערט די תפלה פון יונה
הנביא, און ער האט געזאגט פאר די פיש זאל אויסשפייען
יונה הנביא, האט די פיש אים געגעבן א שפיי אים אויף דעם
ברעג ים.

יונה הנביא איז געגאנגען צו די שטאט נינוה אזוי ווי
דער אויפערשטער האט אים געהייסן אין די גאסן פון די
שטאט נינוה האט ער אויסגערופן: "נאך פערציג טעג אויב
מען וועט נישט תשובה טוהן וועט די שטאט חרוב ווערן."

אלע מענטשן האבן געגלייבט פאר יונה הנביא, און
האבן זיך זייער שטארק דערשראקן, זיי האבן אנגעהויבן צו
וויינען און צו תשובה טוהן, עס איז געווארן זייער א גרויסע

יונה הנביא טוט תשובה אין די בוץ פון די פיש

די פיש שפייט אויס יונה הנביא אויף די ברעג פונעם ים

טובל און שטאט אז אפלו דער קעניג האט דערפון געהערט.

דער קעניג איז אראפ פון זיין קעניגליכן בענקל, און
האט אויסגעטאן די קרוין פון זיין קאפ און זיינע שיינע
קליידער, ער האט געלייגט אש אויף זיין קאפ און זיך
אנגעטאן א זאק, און זיך געזעצט אויף די ערד.

דער קעניג האט באפוילן אז אלע מענטשן און קינדער
זאלן זיך אנטאן זעק און פאסטן דריי טעג און גאר שטארק
תשובה טוהן, אזוי וועט מען אפשר געראטעוועט ווערן פון
די גזירה.

אלע האבן טאקע אויסגעפאלגט דעם קעניג'ס רייד, זיי
האבן געפאסט און תשובה געטאן, זיי האבן זיך צוריקגעגעבן
אלעם וואס זיי האבן געגנבעט איינער פונעם צווייטן.

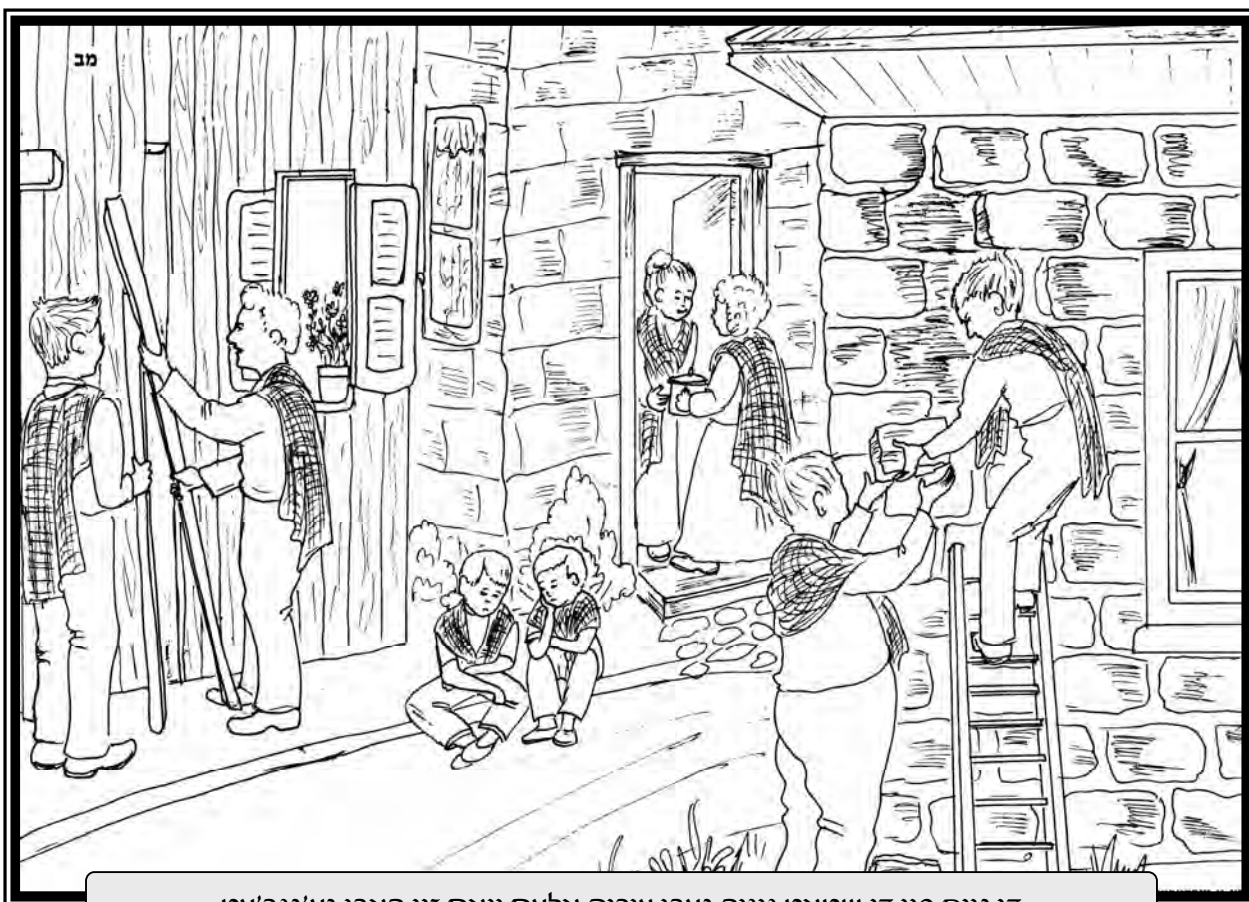
דער אויפערשטער האט צוגעקוקט צו זייער תשובה, און
האט זיי מוחל געווען, און מבטל געווען די גזירה אז די שטאט
דארף חרוב ווערן.

ווען יונה הנביא האט געזעהן אז די גוים האבן תשובה
געטוהן און דער אויפערשטער האט מבטל געווען די גזירה,
און אז דער אויפערשטער גייט נישט חרוב מאכן די שטאט,
האט אים דאס וויי געטוהן.

ווייל יעצט וועט מען זאגן אז יונה הנביא איז א פאלשער

דער קעניג זעצט זיך אראפ אויף די ערד מיט א זאק און אש

די גוים פון די שטאט נינוה געבן צוריק אלעס וואס זיי האבן גע'גנב'עט

נביא, ער האט געזאגט אז דער אויבערשטער וועט חרוב
מאכן די שטאט און ס'איז בכלל נישט אמת, די שטאט ווערט
נישט חרוב.

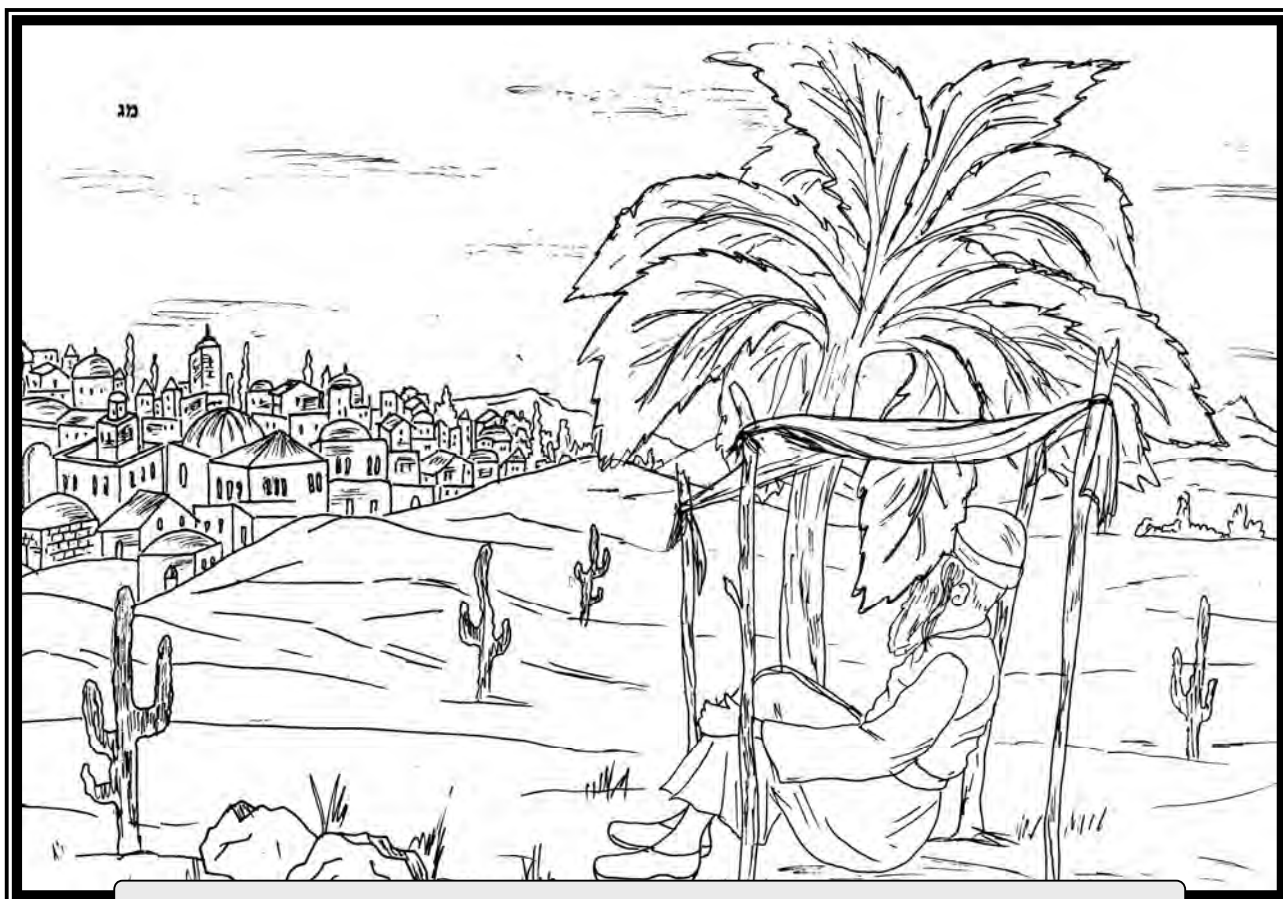
האט יונה הנביא געבעטן פונעם אויבערשטן אז ער וויל
נפטר ווערן פון די וועלט, און יונה הנביא איז ארויס
געגאנגען אינדרויסן פון שטאט און זיך געזעצט אונטער א
קליינע סוכה'לע די זון זאל נישט שיינען אויף אים.

דער אויבערשטער האט געמאכט א נם עס איז
ארויסגעוואקסן א סארט בוים מיט גרויסע בלעטער און דאס
האט געמאכט א שאטן אויף יונה הנביא, און יונה הנביא
האט זיך געפריידט מיט דעם בוים.

אינדערפרי איז אריין א קליין ווערעם אין די בוים און
האט אויפגעגעסן די בוים פון אינעווייניג און ס'איז אראפ
געפאלן די בוים, ווען יונה האט דאס געזעהן האט אים דאס
זייער וויי געטוהן אז א בוים וואס דער אויבערשטער האט
באשאפן איז אראפגעפאלן.

האט אים דער אויבערשטער געזאגט דאס וויל איך דיר
ווייזן אז ווען א בוים פאלט אראפ טוט דיר וויי אז א זאך
וואס איך האב באשאפן ווערט חרוב, איז אונדאי ווען מען
צופרעכט און מען מאכט חרוב א גאנצע שטאט דארף דיר
דאס וויי טוהן.

און דו דארפסט זיך פרייען אז די מענטשן פון ניג'ה
 האבן תשובה געטוהן און איך דארף נישט חרוב מאכן די
 שטאט, און נישט טראכטן אז מען וועט זאגן אז די ביזט א
 פאלשער נביא.

יונה הנביא זיצט אינטער די סוכה'לע און די בוים וואס ס'איז געוואקסן

די בילדער איז גענומען פון די ביכל:

"א הילף פאר דעם קינד"

"חינוך הילדים" פון ר' שלמה קנעפלער

